BHAGAVAD GITA

El cant del Senyor

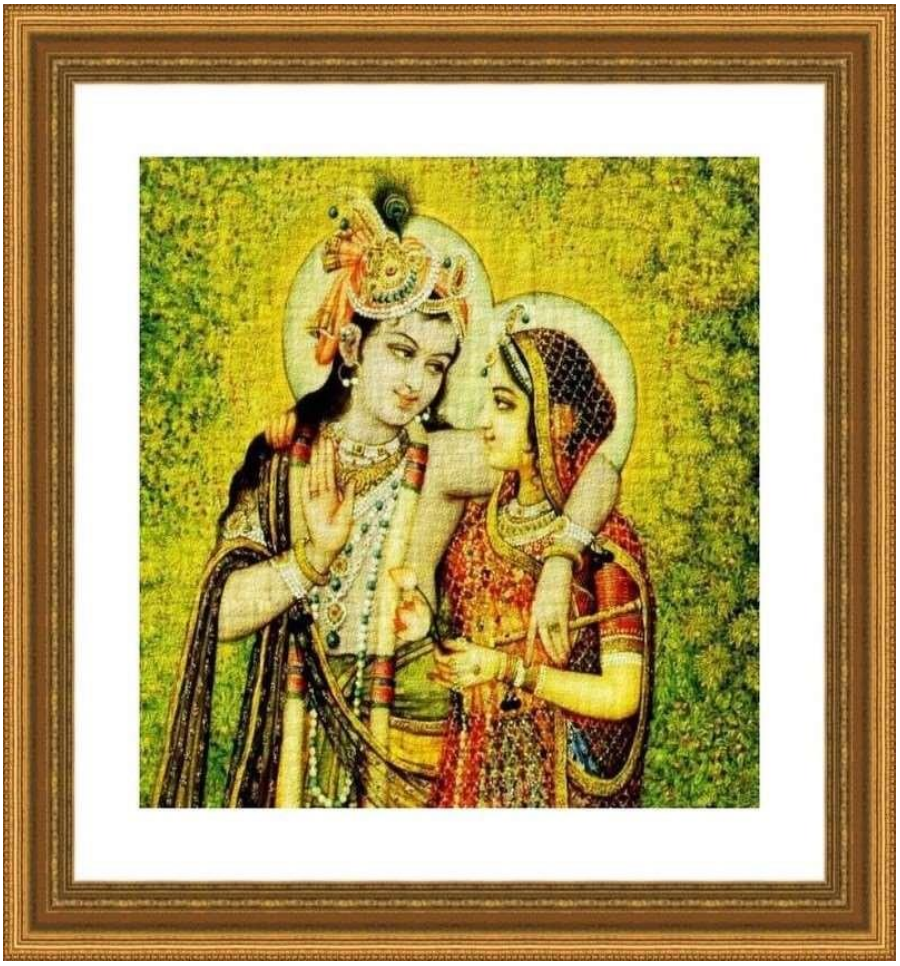

Traduït per Albert Durall Moysset
(2001 – 2020)

Índex

Presentació

Introducció

Capítol 1: el desànim d'Arjona

Capítol 2: món, il·lusió i mort

Capítol 3: l'acció

Capítol 4: la saviesa

Capítol 5: la renúncia

Capítol 6: la meditació

Capítol 7: el discerniment

Capítol 8: el suprem

Capítol 9: entrega i dedicació

Capítol 10: les glòries del senyor

Capítol 11: revelació de la visió divina

Capítol 12: ioga de la devoció

Capítol 13: coneixement, camp i coneixedor

Capítol 14: els tres gunes

Capítol 15: el senyor i el seu devot

Capítol 16: el diví i el demoníac

Capítol 17: les tres classes de fe

Capítol 18: alliberament mitjançant la devoció

Presentació

El Bhagavad Gita és l'escriptura sagrada més llegida a l'Índia i la més coneguda a occident per la bellesa del seu contingut i la universalitat del seu missatge. És el màxim exponent de la doctrina transmesa en els quatre Vedes, els Brahmanas, els Vedanta Sutres, els Upanishads i el Shrimad Bhagavatham. Però el Gita, no tan sols resumeix l'essència dels Vedes, sinó que revela l'eterna doctrina continguda en totes les escriptures sagrades de la literatura universal. El lector es troba davant d'una de les obres més traduïdes i llegides que existeix en el món.

Introducció

El Bhagavad Gita -«cant del senyor» o Srimadbhagavad gita upanishad-, es troba en el llibre VI Bhismaparvan, secció 6 del Mahabharata. Es tracta d'un Upanishad. És a dir, és una revelació espiritual d'una ensenyança hermètica impartida per Krishna.

Els divuit capítols del Gita versen sobre el diàleg que van mantenir Krishna i un defallit Arjona, breus instants abans de la batalla final, que decidiria la victòria d'un dels dos bàndols. Arjona, el més destre dels fills de Pandu, sent un fort neguit quan veu a la majoria dels seus familiars i amics entre els enemics. El cos central d'aquest meravellós poema còsmic-existencial és la resposta de Krishna a Arjona, que es nega lluitar a mort contra els seus éssers estimats.

Krishna li revela a Arjona la missió que ha de portar a terme l'humà en la terra, i com s'han d'entendre els misteris de la vida i la mort i la seva condició en l'univers.

Capítol 1: el desànim d'Arjona

Dhritarashtra:

1. Oh Sanjaya! Digueu, què han fet els meus fills i els fills de Pandu, reunits en el cementiri de Kurusetra, ansiosos per lluitar?

Sanjaya:

2. Veient les tropes dels fills de Pandu preparades per lluitar, el rei Duryodhana es va acostar al seu mestre Drona i va dir-li:

3. Contempla, oh mestre! l'aguerrit exèrcit dels Pandavas, en posició de combat guiats pel teu antic deixeble, l'intel·ligent fill de Drupada.

4. En aquest exèrcit podem veure a nobles guerrers i herois tan grans com Bhima i Arjona, també a Yuyudhana, a Virata i el rei Drupada, el del poderós carro.

5. I Dhristhaketu i Chekitana, el rei dels chedis, i el valent rei Kashi i Punejit, Kuntibhoja i Saibya, el millor dels homes.

6. I Yudhamanyu, el victoriós i el poderós Uttamaujas, i Saubhadra, el fill d'Arjona, i els cinc prínceps de la reina Darupadi; tots ells en els seus carros de guerra.

7. Escolta els noms dels principals guerrers del meu exèrcit, oh tu, el millor dels renascuts! Te'ls recordaré.

8. Tu mateix, el meu mestre de la guerra, i també el savi i vell Bhishma. També hi és Karna, l'enemic d'Arjuna i Kripa, el victoriós en moltes batalles. El teu fill Ashvatthaman, Vikarna i el fill de Gonadatta.

9. I molts altres herois, ben coneguts per la seva habilitat en l'ús de les diverses armes i la seva mestria en la guerra, tots llestos per donar la seva vida per mi.

10. El nostre exèrcit, encapçalat i protegit per Bhisma, és inconquerible; Mentre que, els seus exèrcits, dirigits per Bhima, són fàcils de conquerir.

11. Així doncs, ben ferms en les vostres posicions, protegint els diferents fronts de batalla. Defeneu al nostre cap Bhishma!

12. Bishma, el vell i gloriós guerrer dels Kurus, quan va escoltar aquestes paraules va fer un crit de guerra semblant al rugit d'un lleó, per tal d'enaltir l'ànim de Duryodhana. I va bufar amb força les seves potents cargoles de mar.

13. I en resposta, el cel es va omplir d'un esgarrifós repicar de tambors de guerra, címbals i trompetes. Tot plegat fou com el bram d'un tro proper.

14. Krishna i Arjona, el fill de Pandu, de peu sobre un carro de guerra tirat per cavalls blancs, van respondre al repte fent sonar les seves divines caragoles de mar.

15. Krishna, el senyor de l'esperit, va bufar la seva caragola de mar anomenada Pandrajanya i Arjona la seva, anomenada Devadhata. El seu germà Bhima, el de les fabuloses gestes, va fer sonar la seva gran caragola, anomenada Paundra.

16. El rei Yudhishtriya, el germà gran dels cinc princeps Pandavas, va fer sonar la seva caragola de l'eterna victòria, i Nakula i Sahadeva, van fer sonar la del dolç so i la de la joia incrustada, respectivament.

17. I també el rei Kashi, el del poderós arc, i Sikhaudi, el del gran carro, Drishtadyumma, Virata i Satyaki, el mai vençut.

I el rei Drupada -senyor de la terra-, i els cinc descendents de la seva filla Draupadi, i Subhadra, el fill d'Arjona -el del poderòs braç-, van fer sonar plegats les seves caragoles de guerra en totes direccions.

18. Amb l'aterridor so van tremolar el cel i la terra i els cors dels fills de Dhritarashtra, Duryodhana i els seus guerrers.

19. Llavors Arjona, el fill de Pandu, que portava com emblema una mona, al veure als fills de Dhritarashtra en formació de combat i disposats a disparar les seves primeres fletxes, va prendre el seu arc Gandiva i va dir-li a Krishna, el senyor dels humans.

Arjona:

20. Oh Krishna immortal! Et prego que condueixis el meu carro i el posis al mig dels dos exèrcits.

21. D'aquesta manera podré veure als guerrers Kurus que tant desitgen lluitar i amb els que m'he d'enfrontar ara, al començament d'aquesta batalla.

22. Així, podré contemplar a aquells que han vingut preparats i amb ganes de lluitar i combatre els perversos desitjos del fill de Dhritarashtra.

Sanjaya:

23. Quan Krishna va escoltar les paraules d'Arjona, va situar el seu gloriós carro al mig dels dos exèrcits.

24. I situant-se davant de Bhishma, Drona i altres prínceps, va dir-li al senyor dels homes: contempla, oh Arjona, els exèrcits dels Kurus reunits en el camp de batalla.

25. Llavors Arjona va veure als éssers estimats alineats i encarats els uns als altres, preparats pel combat, i se li va omplir el cor de tristesa i dolgut i desanimat va parlar.

26. Quan Arjona va veure als seus éssers estimats, encarats els uns als altres, en línia de combat, se li va omplir el cor de tristesa, i amb desànim i dolor va dir aquestes paraules.

Arjona:

27. Oh Krishna! Veient als meus familiars preparats per la batalla, les meves parpelles cauen i es tanquen; i la meva boca seca, s'omple d'amargor, el meu cos tremola i el pèl se m'eriça amb horror.

28. El meu arc Gandiva cau de les meves mans, el pit em crema, el cap em dóna voltes i els meus músculs es neguen a mantenir-me dret. Tinc mals presagis.

29. Oh Krishna! Per què matar als meus familiars en plena batalla?

30. No veig cap glòria en això. No tinc desitjos de victòria.

31. Oh Krishna! Ni tan sols pel regne i tots els seus plaers. Com pot hom voler un regne i els plaers o, fins i tot, la vida?

32. Aquells a qui desitgem el regne, els plaers i els goigs de la vida, estan aquí en aquest camp de batalla, a punt de perdre la seva vida i les seves riqueses.

33. Llestos i disposats a exposar la seva vida en aquesta batalla hi ha mestres, pares, fills, iaios, néts, gendres i esposos de futures vídues.

34. De cap manera vull danyar-los, oh Krishna. Fins hi tot a aquells que desitgen matar-me. No ho faria ni per l'imperi dels tres mons i menys encara per un regne a la terra.

35. La desgràcia recauria sobre nosaltres, si matessim a aquests homes, encara que siguin dolents. Quin goig trobaríem en la seva mort, Oh Krishna! alliberador d'ànimes?

36. Realment, puc matar als meus familiars, els fills del rei Dhritarashtra, germà del meu propi pare? Quina felicitat obtindríem si li traiem la vida als éssers estimats?

37. Malgrat que ells tinguin les ments encadenades a la cobdícia i no tinguin cap inconvenient en destruir la família i en trair als amics i parents.

38. Nosaltres no hauríem de fer això, ja que no hi veiem res de bo en la destrucció. No creus que hauriem d'evitar cometre aquest crim?

39. La destrucció d'una família fa desaparèixer les seves virtuts i tradicions i quan falten les virtuts, la iniquitat corroeix el si de la família.

40. Quan això suceeix, Oh Kishna, les dones de la família es malmeten i la seva corrupció origina una gran confusió en les castes i l'ordre social.

41. Aquest estat de les coses portarà a la família i als seus destructors a un destí fatal. Els esperits dels seus morts romandran en l'infern en veure's privats de les ofrenes i els ritus funeraris.

42. El delicte dels destructors de la família, provoca el desordre social i destrueix la noblesa dels naixements, els antics ritus i els alts valors.

43. I, Oh Krishna, els homes -les virtuts dels quals estan corrompudes-, són condemnats a l'infern. Així ens ha estat dit.

44. Oh, mal llamp! Quin esperit maligne ha posseït les nostres ments, estant com estem disposats a matar a la nostra pròpia gent, en el camp de batalla, a causa d'un regne terrenal.

45. Més em valdria que els fills de Dhritarashtra, trobant-me desarmat i sense oferir resistència, m'aniquilessin al mig de la lluita.

Sanjaya:

46. Així va parlar Arjona en el camp de batalla; I deixant anar el seu arc i les seves fletxes, amb l'ànima inundada per la desesperació i la pena, va caure desfet sobre el seient del carro.

Capítol 2: món, il·lusió i mort

Sanjaya:

1. L'esperit de Krishna va elevar-se i va parlar d'aquesta manera al seu amic Arjona, que estava desesperat i trist, amb els ulls plens de llàgrimes.

Krishna:

2. És indigne d'un noble com tu deixar-se endur pel desànim en el moment de la lluita. Com és possible? La teva actitud no et deixarà guanyar ni el cel ni la terra.

3. No defalleixis Arjona! Deixar-ho no fa per tu. Supera aquest trist desànim i alça't com el foc que ho crema tot al seu pas.

Arjona:

4. Hauré de disparar contra el germà del meu avi, el gran i venerable Bhishma? Hauré de matar amb les meves fletxes al meu mestre Drona al qual venero?

5. Abans preferiria viure en la mendicitat que alimentar-me amb menjar reial amb gust a sang. No puc matar als meus mestres, encara que estiguin plens de cobdícia; segueixen sent els meus mestres.

6. No sé quin dels dos bàndols seria millor que guanyés. No sé si desitjaria viure després de veure morts als fills del meu oncle, el rei Dhritarashtra.

7. En el fons de la meva ànima sento desolació. La meva ment no pot discernir quin és el meu deure. Com a deixeble teu, m'acosto a tu a pregar-te, a demanar-te refugi. Et demano que siguis la llum que il·lumina la foscor de la meva confusió.

8. Ni el regne d'aquest món sencer, ni el regne dels déus del cel poden calmar el foc de la pena que crema les meves entranyes.

Sanjaya:

9. Així va parlar Arjona -completament abatut-, a l'equànime Krishna: «No lluitaré!» -va dir-, i va romandre en silenci.

10. Krishna va somriure a Arjuna amb tendresa. I allí, entre dos exèrcits, la veu de Déu es va manifestar amb aquestes paraules:

Krishna:

11. T'afligeixes pels que no ho mereixen i les teves paraules no són savies. Un savi no sent llàstima pels que viuen ni pels que moren. La vida i la mort no són diferents.

12. Sempre hem existit: tant tu com jo, com aquests reis. I existirem per sempre més.

13. De la mateixa manera que l'ànima experimenta la infància, la joventut i la vellesa -sense veure's afectada per les mutacions del cos-, encarnarà un altre cos després de la mort. Un savi no en te cap dubte d'això.

14. Oh Arjona! Els sentits ens porten sensacions de fred i calor, de plaer i dolor. Totes aquestes sensacions vénen i se'n van. Són transitòries. Eleva't sobre elles, ànima forta!

15. L'home que no és afectat pels sentits; ni pel plaer ni el dolor, és mereixedor de la vida eterna.

16. L'irreal mai ha existit i el que és real mai ha deixat d'existir. Aquesta veritat només l'han pogut entendre els autèntics cercadors de la veritat.

17. L'energia és indestructible i eterna. Tot ho penetra. Ningú pot destruir-la.

18. Malgrat que els cossos moriran, habita en tots ells, ja que està més enllà del temps: l'energia és infinita i eterna. Així doncs, participa en la lluita noble guerrer!

19. Qui pensa que l'energia destrueix i qui pensa que es pot destruir és un ignorant. Ni destrueix ni es pot destruir.

20. L'energia ni neix ni es mor. És eterna. Mai ha sorgit. Està més enllà del temps; del passat i del futur. No desapareix quan el cor mor.

21. Quan un home reconeix l'energia com no nascuda, immortal, immutable i indestructible, com podria aquest home matar o ser mort?

22. De la mateixa manera que hom es treu el vestit vell i se'n posa un de nou, l'energia abandona el cos mort i li dona vida a un de nou.

23. Cap arma pot ferir l'energia, ni el foc pot cremar-la, l'aigua mullar-la o el vent arrossegar-la.

24. Més enllà del poder del foc, de l'espasa, de l'aigua i del vent, l'energia és eterna, immutable, omnipresent, inamovible i sempre una.

25. L'energia està més enllà del canvi i del pensament. Els ulls humans no poden veure-la. Entén que l'energia és l'única cosa que roman i deixa de plorar.

26. Malgrat que l'energia estigui eternament destinada a romandre lligada al cicle de morts i renaixements, no hauries de sentir-te trist.

27. Certament, tot el que té un principi té un final. La mort és el destí ineludible de tots els nascuts, però qui ha mort, irremeiablement, renaixerà. No hauries de capficar-te amb allò que és inevitable.

28. No hi ha res abans del naixement i no hi ha res un cop l'ésser ha mort. L'ésser només es fa visible en l'espai entre aquests dos estats. Això és un fet. Llavors, per a què preocupar-se?

29. Hom pot creure que l'energia és meravellosa i ens la descriu com a tal. D'altres han sentit a parlar d'aquesta meravella però de fet, ni els uns ni els altres la coneixen de veritat.

30. L'energia eterna habita en tots els éssers i la mort no l'afecta. Deixa anar, doncs, la teva tristor.

31. Per tant, centrat en el teu deure i no dubtis. Per a un guerrer no hi ha més gran honor que el restabliment de la virtut.

32. Oh, Arjona! Hem de guanyar la batalla abans de creuar les portes del cel. Feliços són els guerrers que amb motivació participen en aquesta guerra!

33. No lluitar per la justícia és trair el teu deure i el teu honor. És menysprear la virtut.

34. Els homes parlaran del teu deshonor, tant ara com en el futur. I per l´home noble, el deshonor és pitjor que la mort.

35. Els guerrers diran que vas desertar del camp de batalla per por. I tots aquells que et lloaven, et faran escarni.

36. Els teus enemics et desacreditaran i et posaran en ridícul, oblidaran les teves proeses i diran mentides sobre tu. Pot haver-hi, per un guerrer, més gran vergonya que aquesta?

37. Si mors, obtindràs glòria en el cel. I si guanyes, obtindràs glòria en la terra. Alça't Arjona, disposa't a lluitar!

38. Estigues en pau, tant en l'alegria com en el dolor, tant en la victòria com en la derrota, tant si guanyes com si perds. Preparat per la lluita amb l'ànima tranquil·la. Si estàs en pau, no hi ha falta.

39. Escolta la saviesa del ioga, que és l'alliberació dels lligams, el camí d'allò que és etern. La saviesa Sankhya és la visió del que és etern.

40. En aquest camí, cap esforç és erm, ni hi ha possibilitat de desgràcia. Fins i tot el més mínim progrés suposa un alliberament de les pors.

41. L'únic propòsit que ha d'ocupar la ment de qui camina aquest camí és la determinació. La ment d'aquells que no tenen determinació desvaria pertorbada per molts pensaments.

42. Hi ha homes que, tot i que no tenen visió espiritual, xerren sense parar, fan ostentació i llueixen versatilitat i segueixen els vedes al peu de la lletra i afirmen que això és tot el que cal saber.

43. Les seves ànimes estan contaminades amb desitjos mundans i només cerquen satisfer-los. La conseqüència es que han de renéixer una i altre vegada.

44. Aquells que s'aferren al plaer i al poder, es dediquen a satisfer els seus desitjos i no tenen la ferma determinació necessària per unir-se a Déu. Inverteixen el seu temps a celebrar cerimònies que els aporten plaers i poder.

45. El món dels vedes és influenciat pels tres Gunes. Oh Arjona! Eleva't i allibera't d'ells; arrela't en la veritat que està més enllà de tots els parells d'oposats i de les possessions i els guanys. Recupera la teva pròpia ànima!

46. Pel savi dotat de visió clara i sàvia, els vedes tenen tanta utilitat com un pou que ha estat cobert per l'aigua d'una inundació.

47. Concentra la teva ment en el teu treball i no deixis mai que el teu cor s'aferri als resultats. Mai treballis per aconseguir l'objectiu final i mira de fer-ho amb constància i regularitat.

48. Realitza el teu treball en la pau del ioga, lluny de tot desig egoïsta; desaferrat de l'èxit, tant com del fracàs. La pau del ioga és estable i permanent i porta equilibri a la teva ment.

49. L'acció realitzada amb la saviesa del ioga és molt superior a qualsevol altra acció realitzada per interès. La teva salvació està en la saviesa. Que desgraciats són aquells que, quan actuen, persegueixen un objectiu!

50. La saviesa porta a l'home més enllà del que és bo o dolent. Conrea la saviesa i actua en la saviesa del ioga.

51. Els savis coneixedors de l'autèntica saviesa, realitzen el seu treball, desaferradament. No cerquen cap premi. S'alliberen de l'esclavitud del naixement i obtenen la unió amb Déu.

52. Un cop hagis creuat l'insondable oceà del Maia, estaràs més enllà del que està escrit en qualsevol escriptura sagrada del passat o del futur.

53. Quan la teva ment estigui confusa gràcies a la controvèrsia generada per tantes escriptures sagrades contradictòries, hauràs de concentrar-la en la contemplació divina: Així abastaràs la Meta suprema del ioga.

Arjona:

54. Oh Krishna! Quins son els senyals que permeten reconèixer a un home savi dotat de visió clara? Com parla? Com és el seu silenci? Com actúa?

Krishna:

55. Quan un home s'allibera de tots els desitjos que niaven en el seu cor i , per la gràcia divina abasta la joia, llavors, la seva ànima descansa definitivament en pau.

56. Aquell que no és pertorbat per les penes ni anhela les alegries, desaferrat dels plaers i més enllà de la passió, és un savi de ment equilibrada.

57. Qui no s'alegra en la fortuna i el béns ni s'afligeix en l'infortuni o la malaltia i -sigui on sigui- s'allibera dels lligams, sens dubte, obté la suprema saviesa.

58. Qui, tal com fa la tortuga, aboca la seva atenció cap endins, tot replegant els sentits de l'atracció dels plaers mundans, obté saviesa i equanimitat.

59. Quan un home replega els seus sentits, els plaers desapareixen, però no el desig de gaudir-los. El desig només desapareix quan un veu la divinitat.

60. La impetuosa voluptuositat dels sentits arrossega la ment cap als plaers i pertorba als homes savis que cerquen la perfecció.

61. Retirar l'atenció dels sentits i centrar-la en l'harmonia interior, adoptant la postura de meditació amb devoció i l'ànima troba descans en un mateix. Quan els sentits estan en calma, s'obté la serena saviesa.

62. L'aferrament sorgeix del conreu dels plaers sensuals. De l'aferrament sorgeix el desig i del desig, la luxúria i la possessivitat. I tot plegat condueix a la passió i la ira.

63. La passió emboira la ment i minva la memòria, fent-nos oblidar el nostre deure. Tal cosa causa la conducta negligent, i la negligència porta a l'home a la destrucció.

64. Però l'ànima que, malgrat ser influïda pels sentits, els manté sota control, s'allibera de l'aferrament i descansa serena.

65. Amb la ment calmada, tota tristesa i patiment desapareixen, doncs la calma és saviesa i en ella el cor troba pau.

66. Un home sense disciplina mai serà savi ni podrà meditar. Sense introspecció meditativa no pot haver-hi calma mental i, sense calma, com pot haver-hi goig?

67. Quan la ment cerca plaers sensuals, la passió pertorba la seva calma i saviesa i l'ànima es sacsejada pel vent, com una closca buida sobre les aigües.

68. L'home que aparta els seus sentits dels plaers mundans, obté serena saviesa.

69. Quan es fa de nit per molts, l'home disciplinat desperta a la llum. I quan es fa de día per la majoria, pel savi que hi veu, és la nit.

70. De la mateixa manera que totes les aïgues flueixen cap a l'oceà i no per aquest motiu l'oceà es desborda, el savi, encara que desitgi, roman en plena harmonia i pau interior.

71. L'home que es desaferra de l'orgull de la possessió, lliure de l'il·lusió del «jo» i «del que és meu», aconsegueix la pau suprema.

72. Aquest és, oh Arjona, l'home arrelat en Brahman. Si el reconéixes desapareix tota il·lusió. I malgrat que això passi en el darrer moment de la vida d'un home sobre aquest món, pot abastar el més elevat Nirvana i trobarà l'unió amb Déu.

Capítol 3: l'acció

Arjona:

1. Oh, Krishna! Si la teva ensenyança és que el desaferrament és superior a l'acció, com pots demanarme que faci aquesta terrible guerra?

2. La meva ment troba confusió en les teves paraules contradictòries. Et prego que m'aclareixis per quin camí puc abastar la alliberació més elevada?

Krishna:

3. Oh, innocent príncep, t'he parlat de dos camins que condueixen a la perfecció: el de la saviesa dels sankhyas, el jñana ioga, i el de la acció dels ioguis, el karma ioga.

4. L'acció desaferrada no es pot realitzar, únicament, mitjançant la passivitat. Ni tampoc es pot abastar la perfecció més elevada, únicament, gràcies a la renúncia.

5. Això passa per que l'home no sap romandre inactiu ni un sol instant. Tot és dinamitzat a causa de les tres forces naturals, les tres gunes.

6. Qui s'absté d'actuar, però no aparta la seva ment dels plaers dels sentits, viu en una il·lusió i és un falç seguidor del camí.

7. Però aquell que manté els seus sentits sota control i s'entrega al camí del karma ioga amb total desaferrament, aquest és un gran home de veritat.

8. Fes la teva tasca en la vida, perquè l'acció és superior a la inacció. Ni tan sols el cos podria subsistir, si no hi hagués activitat vital en ell.

9. En aquesta vida som esclaus de l'acció a menys que aquesta es torni un acte d'adoració i entrega. Realitza les teves accions amb puresa, lliures d'esclavitud al desig.

10. Així ho va fer saber el Creador quan va fer als humans com un acte d'adoració: «Actua amb total desaferrament i entrega i multiplicaràs i satisfaràs tots els teus desitjos», va dir.

11. Així complauràs als déus i ells et complauran a tu. I en harmonia amb ells, podràs abastar el bé suprem.

12. Satisfets els déus pel teu sacrifici, acompliran tots els teus desitjos. Només els lladres gaudeixen dels seus dons i no els entreguen a la divinitat.

13. Els sants que mengen aliments oferts al senyor, queden lliures de pecat. Però la gent mundana que celebra festes per tal de gaudir del menjar, actúa incorrectament.

14. L'aliment dóna vida als éssers i aquest prové de la pluja que cau del cel. El sacrifici atrau la pluja del cel; és una acció sagrada.

15. L'acció sagrada, tal com és descrita en els Vedes, s'ofereix a allò que és etern. Brahman, que tot ho penetra, és etern i, en conseqüència, està present en tot sacrifici.

16. Aquest és el cicle de la roda de la llei, en continu moviment. L'ésser humà que malgasta la seva vida en plaers, no serveix a aquest cicle.

17. Però l'home que es delecta en l'esperit i en ell troba la satisfacció i la pau, aquest home està més enllà de les lleis de l'acció.

18. Està més enllà del que s'ha de fer i del que no, i per realitzar el seu treball no necessita dependre de l'ajuda dels mortals.

19. Per tant, actua sense aferrament i realitza el treball que hagis de realitzar, doncs qui fa una tasca pura obté, sens dubte, el que és més elevat.

20. El rei Janaka i d'altres guerrers van abastar la perfecció, seguint el camí de l'acció. Considera sempre el bé com la teva meta i realitza la teva tasca en aquesta vida.

21. En les obres dels homes més elevats, els altres troben el seu exemple a seguir. La drecera per on passa un home noble es converteix en el camí a seguir per la resta de l'humanitat.

22. Oh Arjona! no hi ha res que jo hagi de fer en els tres mons, doncs meus són. No hi ha res que jo hagi d'abastar, perquè ho tinc tot. No obstant, segueixo actuant.

23. Perquè si jo no estigués en contínua acció, de manera incansable, els éssers que segueixen els molts i diversos camins, adoptarien una passiva inacció.

24. Si jo no realitzés la meva tasca, els mons serien destruïts. Llavors, s'originaria un gran caos i tots els éssers s'extinguirien.

25. Així com l'ignorant executa les seves accions aferrat al resultat, el savi treballa desinteressadament pel bé de tota la humanitat.

26. El savi no ha de deixar-se enganyar per la ment dels ignorants que actuen aferrats al resultat de les seves accions; més aviat, ha de realitzar la seva tasca amb desaferrament i devoció, i així, estimular-los a que facin el mateix.

27. En aquest món temporal totes les accions succeïxen per intervenció de les tres forces de la natura (gunes). Mes l'ésser humà, enganyat per l'il·lusió del «jo», pensa: «Jo sóc el que faig».

28. Però el coneixedor de la relació entre les forces de la natura i les accions manifestes, sap que algunes d'aquestes forces estan per sobre de les altres. Lliure de la seva esclavitud, ja no pretén ser el creador.

29. Aquells que viuen sotmesos a la il·lusió de les tres gunes, es veuen afectats per la seva influència. Si mes no, que el savi coneixedor del tot s'abstingui de pertorbar a l'ignorant, que no ho veu.

30. Ofereix-me totes les teves accions i no facis cas a la teva ment, entrega-la al suprem. Lliure't de pensaments egoistes i esperances il·lusòries. Lluita sentint la pau en el teu interior.

31. Tots aquells que segueixen la meva ensenyança, tenen fe en mi i realitzen la seva tasca amb puresa i bona voluntat son alliberats definitivament.

32. I tots aquells humans inconscients que no segueixen el dharma i actuen amb maldat, guiats per la seva ment confusa, estan perduts.

33. De la mateixa manera que tots els éssers que segueixen l'ordre natural, també el savi actua seguint els impulsos de la seva natura interior. Quina necessitat hi ha de desobeir-la?

34. L'odi i l'ansietat envers les v d'aquest món, provenen de la natura inferior de l'humà. No és recomanable caure pres d'aquest dos estats, doncs són enemics d'aquell que recorre el camí.

35. Malgrat que la teva tasca sigui humil, realitza-la sense envejar la dels altres. Morir complint el nostre deure és vida i viure envejant el treball dels altres és mort.

Arjona:

36. Oh, Krishna! Quin és el poder misteriós que porta als éssers humans a actuar erròniament, inconscientment, com si no tinguessin voluntat?

Krishna:

37. L'ansietat i la ira, que sorgeixen de la passió, són la font del patiment i la destrucció: Reconeix-les com enemigues de l'ésser.

38. El desig ho enfosqueix tot, igual que el fum enfosqueix el foc i la pols impedeix que el mirall reflecteixi la imatge, igual que el fetus està cobert pel seu embolcall.

39. El desig enterboleix la saviesa; és l'etern enemic del savi. El desig pren infinites formes, com el foc; i, malgrat tot, no queda mai satisfet.

40. El desig es recolza en els sentits i la ment de l'home i emboira la saviesa, produint la ceguesa de l'ànima.

41. Oh Arjona! Controla els teus sentits, eliminant els teus desitjos impurs, doncs són els destructors de la saviesa i la visió espiritual.

42. El poder dels sentits és molt gran, però més poderosa que els sentits és la ment, i més poderosa que la ment és buddhi, la raó, però més gran que buddhi és l'energia, que habita en tots els homes i en tot el que existeix.

43. Indaga en allò que està pel damunt de buddhi i deixa que la seva pau et doni pau. Sigues un autèntic guerrer i mata el desig, que és el més poderós dels enemics de l'ànima.

Capítol 4: la saviesa

Krishna:

1. Jo vaig revelar aquest ioga savi i etern a Vivasvan, el sol, pare de la llum. I ell ho va revelar a Manu, el pare de l'home i fill de Visvavan. I Manu, ho va revelar al seu fill, el rei Ikshvaku, el sant.

2. I, successivament, va ser revelat de pares a fills, seguint la dinastia dels Rajarsis (reis sants). Però quan tot va començar a decaure, els homes van oblidar aquest coneixement... D'això fa molt, moltissim temps.

3. Però ara, et revelo aquest coneixement etern, a causa del teu amor envers mi, i perquè sóc el teu amic.

Arjona:

4. El sol ja existia abans del teu naixement. Per aquesta causa no entenc que vols dir quan afirmes que tu vas revelar la saviesa del ioga etern a Vivasvan.

5. Oh Arjona! Jo he nascut moltes vegades i tu també. Però jo recordo totes les meves vides passades, mentre que tu les has oblidat.

6. Però, sense practicar el Ioga de l'acció pura, molt difícil és, oh Arjonafc, fer una vida de renúncia. Quan un savi aconsegueix entregar-se a l'acció lliure d'aferrament, aviat ha d'abastar la unió amb Déu.

7. Sempre que el bé decau, extingint-se lentament -i el seu lloc és ocupat per la maldat i el orgull-, el meu esperit es manifesta en forma humana en la terra.

8. I vinc a aquest món, de tant en tant, per salvar a aquells que fan el bé i destruir a aquells que actuen amb maldat, i establir el regne de la veritat.

9. Aquell que em reconeix com a Déu i em serveix amb les seves obres, s'alliberarà del cicle de naixements i morts, un cop abandoni el seu cos físic. Certament, ve a mi.

10. Tots aquells que han vingut a mi amb confiança, s'han omplert de la meva energia. I la meva pau els ha alliberat de l'esclavitud de les passions, les pors i la ira. Són purificats en el foc de la saviesa.

11. Segons la manera en què els homes s'obren a mi, així jo em mostro a ells. Els estimo tal com ells m'estimen a mi. Tot i que molts són els camins dels humans, finalment tots arriben a mi.

12. Aquells que cerquen plaers i poders, en vida, ofereixen les seves obres als déus de la terra. Has de saber que les obres que realitzen els humans en el món porten glòria i poder.

13. Les quatre castes van sorgir de mi, en concordança amb la naturalesa de les accions dels humans i la condició del seu karma. Però has de saber que, tot i ser el creador, estic més enllà de les seves accions: sóc etern i immutable.

14. La naturalesa de les accions no m'afecta ni estic aferrat als seus fruits, perquè soc lliure de tot desig. Qui sap que tal cosa és veritat, abasta la llibertat en la seva obra.

15. Els homes, antigament, eren coneixedors d'aquestes veritats i mitjançant la seva tasca vital, trobaven l'alliberament. Fes tu el mateix: realitza el teu treball vital, amb el mateix esperit que aquells homes de l'antiguetat.

16. Què és l'acció? Què és la inacció? Hi ha savis que no veuen diferència entre l'una i l'altra. T'ensenyaré allò que fa que una acció sigui pura i, també, com aquest fet cert i veritable, t'alliberarà.

17. Així sabràs què és l'acció i, al mateix temps, reconeixeràs què és una mala acció. I també aprendràs l'acció que es realitza en silenci, i comprovaràs el misteri del camí de l'acció.

18. L'home que treballa en silenci, i que saps que el silenci és treball, sens dubte és un il·luminat, i troba la pau en la seva feina.

19. Aquell -les intencions del qual estan lliures de desig i cobdícia-, i que ha cremat tot el seu karma en el foc del coneixement, és considerat un home savi per aquells que poden veure.

20. Un home així que ha renunciat a obtenir cap fruit de les seves accions, està sempre content i lliure de tota dependència i, malgrat que participa en l'acció, no actua.

21. Sense esperar res a canvi, actua només amb el seu cos, mantenint la ment sota control, entregat tot el que té, i així, queda lliure de pecat.

22. Es contenta amb qualsevol cosa que li sigui destinada, doncs està més enllà de la dualitat d'aquest món. Es mostra íntegre tant en l'èxit, com en el fracàs. No desitja res. Les seves accions no el lliguen.

23. Alliberament és el següent: la seva ment ha trobat pau en la saviesa i està lliure de tot lligam, les seves obres són actes d'amor devocional. Les accions d”un home així són pures.

24. Qui veu a Déu en tot el que fa, arriba a Déu. Dirigeix a Déu la seva adoració i ofrenes: Déu mateix embolcallat en el foc de la consciència divina.

25. Hi ha ioguis que ofereixen els seus sacrificis als déus, però no hi ha més elevat sacrifici en aquest món, que entregar la pròpia ànima a la consciència divina.

26. En la foscor, alguns recullen els seus sentits per tal d'experimentar l'harmonia interior. D'altres, en la foscor, s'entreguen al foc dels plaers sensuals.

27. D'altres, fins i tot, entreguen el seu alè de vida, els seus poders i dons, al foc de la unió interior, il·luminada per una visió enlluernadora.

28. D'altres, fidels a vots austers, entreguen les seves possessions i riqueses, i realitzen practiques ascètiques i ioguiques o estudien les sagrades escriptures o els seus dons i coneixements.

29. Altres regulen la seva inhalació i exhalació i cerquen l'harmonia interior. La seva respiració és tranquil·la i flueix natural i plàcidament.

30. I n'hi ha d'altres que dosifiquen el seu aliment i ofereixen la seva vida a la vida. Tots ells saben el que és el sacrifici i, gràcies a ell, s'alliberen de les seves impureses.

31. Aquells que no ofereixen la seva vida en sacrifici, no els pertany ni aquest món ni el que hagi de venir. En canvi, els que mengen el que queda de les ofrenes, arriben a Brahma.

32. L'ésser humà coneix moltes formes d'entrega que el porten a brahman. Has de saber que tot sacrifici és una acció santa i que, si ets conscient d'això, pots arribar a ser lliure.

33. L'entrega al coneixement conscient representa el més elevat dels sacrificis terrenals i el punt a on condueixen totes les accions santes.

34. Tota persona que hagi vist la veritat pot ser el teu mestre en el coneixement. Aprèn a postrar-te a ell i a servir-lo per tal d'obrir-te i rebre la saviesa.

35. Oh Arjuna! Quan el rebis, el coneixement, sortiràs del món de la confusió i et donarà la clara visió. Veuràs que tot passa pel teu cor i que el teu cor està en mi.

36. Encara que fossis el pecador més recalcitrant, si puges a la barca del coneixement, amb tota seguretat podràs creuar l' oceà de l' il·lusió i la maldat.

37. De la mateixa manera que el foc transforma en cendres tot allò que es combustible, el veritable i etern coneixement, crema l'aferrament a l'acció.

38. Com no hi a res més pur que aquest coneixement, si ens posem en contacte amb ell, ens purifiquem. L'home que viu en harmonia interior, s'adona que la veritat està dins seu, i dins seu la cerca.

39. Només l'home de fe aconsegueix coneixement i viu en harmonia gracies a que la fe guia la seva vida. Qui rep el coneixement i practica aquest ioga suprem, aviat abasta la pau més elevada.

40. L'home que viu en el dubte, mancat de fe i de coneixement, està perdut doncs la seva és confusa. No trobarà goig ni en aquest món ni en el que hagi de venir.

41. Qui conrea amb amor de la seva vida interior i fa que les seves accions siguin pures -gracies a la practica del ioga-, i que aconsegueix destruir els seus dubtes, estarà sempre lliure dels lligams que crea l'acció egoista.

42. Així doncs, oh Arjona, destrueix -amb l'espasa del coneixement-, els dubtes procedents de l'ignorància que habita el teu cor. Per mitjà del ioga, fes-te un amb l'harmonia que hi ha en el teu interior. Alçat, gran guerrer, alçat!

Capítol 5: la renúncia

Arjona:

1. Enalteixes el camí de la renúncia, tant com veneres el ioga de l'acció desinteressada. Diguem, Oh Krishna: quin dels dos camins és millor?

Krishna:

2. Tant el camí de la renúncia, com el camí de l'acció desinteressada, ens porten a l'estat del Goig Suprem. No obstant- dels dos-, el camí de l'acció desinteressada, és el millor.

3. Autèntic renunciant es aquell que res desitja i que res avorreix. Qui no es veu afectat per aquests dos oposats, aviat ha de trobar el seu alliberament.

4. Només l'ignorant- i no pas el savi-, considera que la renúncia a l'acció i el servei desinteressat, són dues coses diferents. Quan un s'entrega -amb tota la seva ànima-, a un d'aquests dos camins amb seguretat arribarà a la meta.

5. Aquells que renuncien aconsegueixen el mateix èxit que els que actuen amb desaferrament. Has de copsar que el savi és aquell que no fa distinció entre la renúncia i l'acció desinteressada.

6. Però si no practiques el ioga de l'acció pura, és molt difícil, oh Arjuna, fer vida de renúncia. Quan un savi aconsegueix entregar-se a l'acció lliure d'aferrament, aviat aconsegueix la unió amb Déu.

7. Les accions no poden lligar l'home de cor pur amb llurs sentits en harmonia, entregats a la força vital. La seva ànima viu en la consciència d'unitat amb el tot.

8. L'home que està en harmonia i que ha estat iniciat en la visió interior de la veritat, pensa amb fermesa: «jo no faig res».

9. Doncs quan veu, ensuma, toca, sent, menja, dorm, camina, respira, parla, agafa, deixa anar, obre els ulls o els tanca, sempre recorda: «aquests són tan sols els servents de la meva ànima que, seguint les seves ordres, executen accions».

10. Ofereix a Déu totes les teves accions i realitza la teva tasca lliure de tot desig egoista. D'aquesta manera, et lliuraràs de cometre cap error, de la mateixa manera que les aigües brutes no poden afectar la flor del lotus, ja que sura sobre elles.

11. Les accions d'un autèntic iogui cerquen únicament la purificació de la seva psique, apartant de si mateix tot desig egoista. Tan sols és el seu cos o els seus sentits o la seva ment o la seva raó qui executa l'acció.

12. El devot que renúncia al fruit de les seves accions, abasta la pau eterna. En canvi, qui és empès pels seus desitjos i no té devoció, cerca un premi per les seves accions i s'aferra als resultats.

13. L'ànima realitzada que entrega la seva ment, lliurantla de tot desig als guanys i que descansa en el goig i la pau que rau en el palau de les nou portes del seu cos, mai actuarà per egoisme, ni induirà als altres a fer-ho.

14. El senyor de l'univers està més enllà de les accions d'aquest món i de tota l'activitat que s'hi genera. També està més enllà del resultat de les accions, no obstant, la natura continua el seu procés amb admirable perfecció.

15. Les accions dels humans, bones o dolentes, no són obra seva. Quan la saviesa és enfosquida per l'ignorància, aquesta els fa descarrilar.

16. Però la saviesa de l'esperit interior dels humans, pot descórrer els vels de l'ignorància dels homes que, a causa de la carència de coneixement, neden en l'obscuritat. La saviesa és revelarà dins d'ells com un sol radiant i, en la seva irradiació, podran veure el suprem.

17. Quan l'intel·ligéncia, la ment, la fe i el refugi d'un mateix estan centrats en el que és més elevat i suprem, un es neteja completament dels dubtes i els mals pensaments mitjançant el coneixement de la veritat i avança ben dret pel camí de l'alliberació.

18. El savi humil, en virtut del coneixement veritable, veu el mateix en el brahmin pacífic i savi que en una vaca, un elefant, un gos i en un Chandala (menja gossos).

19. Els que conserven la ment en serena concentració ja han fet de la seva vida un èxit. Puig que Déu és un i sempre roman pur, quan hom es fa un amb ell abasta tots els divins atributs.

20. L'il·luminat que veu a Brahman dins brahman havent apartat de si tota il·lusió-, manté la ment en calma. Un cop abastat aquest estat, ni el plaer ni el dolor pot desequilibrar-lo.

21. Ja no rau aferrat a les coses externes, puig que la felicitat és dins seu. La seva joia és constant i eterna donat que la seva ànima ha abastat la unió amb Brahman.

22. El savi mai cercarà la felicitat en les coses d'aquest món doncs -els plaers que s'en deriven-, són el presagi de patiments que esdevindran més endavant. Tot és transitori. Tot ve i s'en va.

23. Però aquell que, en vida i abans de deixar aquest món, aconsegueix superar els impulsos del desig i la passió, és un autèntic iogui i la seva joia és permanent.

24. Un cop li ha estat revelat el llum interior, la seva alegria i joia, sorgeixen del seu interior. Amb seguretat abastarà el Nirvana i, tot fent-se un amb la divinitat, romandrà eternament en ella.

25. Els sants lliures de faltes, la psique dels quals han superat tots els dubtes i es troben en harmonia, aviat abastaran el Nirvana. La seva joia es tan gran que no es pot comparar amb res.

26. Aquells que tenen una ment calmada i una psique harmònica, viuran feliçment en pau. Un cop han conegut el seu interior, ja són lliures del desig i la passió.

27. El savi que sap romandre en silenci en un indret recollit i fosc, i que enfoca la seva atenció cap a l'interior, aïllant els seus sentits del món exterior, i deixant reposar la seva ment en el punt que hi ha entre les celles, i deixant que el seu alè entri i surti del seu cos de manera uniforme fins calmar la seva ment i harmonitzar-la amb la seva força vital.

28. Fent fora d'un mateix la por, el desig i la passió, manté la seva ànima en silenci, just abans d'abastar l'alliberació final.

29. Ell em reconeix com el que rep les ofrenes i sacrificis. Com el rei i senyor de tots els mons i l'amic de tots els éssers de la creació. Quan així em reconeix, obté la pau.

Capítol 6: la meditació

Krishna:

1. Qui realitza la seva feina sense aferrament als fruits, és un renunciant i, al mateix temps, un autèntic servidor. Però no es pot dir el mateix de qui no encén el foc sagrat o no realitza les seves obres oferint-les en sant sacrifici.

2. Perquè el devot renunciant, és al mateix temps, el iogui de l'acció pura. I si hom no fa entrega de la seva voluntat i capricis terrenals, no podrà mai ser un iogui.

3. Quan un savi abasta els estats més elevats del ioga, sap que el camí a seguir és el de l'acció. Però un cop arribat a destí, ja és a la terra del repòs i la pau. Llavors renuncia a l'acció.

4. Tan sols quan el savi ha entregat la seva voluntat, abasta la unió o el ioga suprem. Desaferrat de l'activitat dels seus sentits, viu lliure del lligam de les seves accions mundanes.

5. Així doncs, llevat Arjona, i beneficiat de l'ajuda del teu esperit! Animat! No siguis com l'ànima caiguda puix que de la mateixa manera que ella pot ser la teva amiga, també pot ser la teva enemiga.

6. L'ànima és una amiga fidel de l'home, quan l'esperit la guia. Per l'home sense voluntat que encara no ha conquerit la seva ànima, aquesta es pot convertir en el seu enemic.

7. L'home està en pau, només quan l'ànima troba la pau: llavors s'ha unit a Déu. Tant si fa fred com calor, en el plaer i en el dolor, tant en l'éxit com en la desgracia, l'home roman unit a Déu.

8. Qui troba la felicitat en la visió del coneixement, controla els seus sentits i sent joia en el cor -gràcies a la saviesa interior, pot ser reconegut com un

harmoniós iogui. Un cop abastat aquest estat, per ell, l'or no té més valor que les pedres de la terra.

9. Qui ha escalat el més elevat cim interior, contempla amb equanimitat als seus parents, amics i companys, de igual manera que als desconeguts i els que l'odien. Des de l'estat de beatitud, veu a tothom igual.

10. El iogui ha d'entregar-se decididament al recolliment interior i viure en soledat, ocult als ulls dels altres. Ha de mantenir la ment tranquil·la i auto-controlada. No espera res ni desitja res.

11. Ha de trobar un lloc pur i tranquil -ni molt alt ni molt baix-, on seure relaxadament. Ha d'estar ben assentat sobre el terra, sobre un tros de pell o manta o flassada.

12. Un cop llest el seient, ha de practicar el ioga -en calma total-, per tal de purificar la seva ànima. Ha d'unir la seva ment amb la força vital que penetra el seu cos, fins calmar la ment. En el silenci, l'ànima es troba en presencia del tot.

13. Amb el cos erecte, relaxat i immòbil, alineat el coll i el cap, concentrem la ment, que vaga en diverses direccions, i la deixem reposar en el bell mig de les dues celles.

14. De manera serena, sense cap por i amb ferma determinació en el seu vot d'entrega a la purificació rebutjant tot pensament-, deixa reposar la seva ànima en mi, el seu déu suprem.

15. El iogui té la seva ment sota control, i viu així, amo de la seva intel·ligència i constantment unit al seu jo superior, obtenint la pau del sublim Nirvana que resideix en mi.

16. Si mes no, oh Arjona, la pràctica del ioga és harmonia; no li serveix de res a qui menja massa o a qui fa massa dejuni. Tampoc li és útil a qui dorm massa ni a qui gairebé no ho fa.

17. L'harmonia i l'equilibri ha de trobar-se tant en el dormir com en el menjar. La consciència de la perfecció ha d'impregnar tots els nostres actes. D'aquesta

manera, el ioga es converteix en una medicina que ens porta la pau, en mig de qualsevol patiment.

18. Quan la ment del iogui roman en silenci, interioritzada i en comunió amb l'esperit, queda lliure dels desitjos insaciables.

19. El iogui que sap enfocar i concentrar la seva ment en el seu interior, ha fet de la seva ànima un llum que, resguardat del vent, es manté inalterable i sense la més mínima oscil·lació.

20. Quan la ment descansa tranquil·la en **contemplació** i, per la gracia del senyor de l'esperit, obté la visió clara, llavors, experimenta la joia plena.

21. D'aquesta manera, l'autèntic cercador coneix la joia eterna que rau més enllà dels sentits. I es planta en aquest punt i mai més no s'allunya de la veritat. Aquesta visió interior està fora de l'abast de la raó.

22. D'aquesta manera un experimenta la joia i la visió clara. No hi ha res més valuós que això; un roman ferm i constant i ni el patiment més gran es causa de dubte.

23. L'alliberació és abastada mitjançant aquesta unió divina del ioga: la alliberació de l'esclavitud del patiment. Per tenir èxit en la pràctica d'aquest ioga, cal tenir fe i una forta determinació en el cor ple d'entusiasme.

24. Un cop rebutjat tot anhel i desig creat per la fantasia, i haver controlat fermament els sentits i la visceralitat, s'allibera de les diverses atraccions i roman en recolliment.

25. El cercador -servint-se de la seva força de voluntat-, avançarà, a poc a poc, a la pau d'esperit tot desfent els seus pensaments en el silenci interior.

26. I, cada cop que la ment que divaga, es distregui i perdi, acompanya-la -un i altre cop-, a la pau del silenci interior.

27. Només així, arriba el iogui, a la joia suprema que habita en el seu cor quan aquest està en calma, en pau, lliure de passions i faltes i en unió amb Brahman.

28. D'aquesta manera, consagrant-se sense parar a la unió interior amb Brahman, el iogui obté, amb tota seguretat, la infinita alegria de la unió divina.

29. Dins seu sap que la seva essència és comú a la de tots els éssers i que la vida que flueix en tots ells, és present també en el seu cor. Aquesta és la consciència que experimenta el iogui il·luminat: una visió de la totalitat.

30. I quan ell em veu a tot arreu i veu tot en mi, jo mai l'abandono i ell mai m'abandona a mi.

31. Qui experimenta amor universal i aconsegueix estimar-me en tot el que veu, -onsevulga que aquest ésser es trobi-, viu en mi constantment, sigui quina sigui la condició de la seva vida.

32. Qui -reconeixent la unitat universal del ser-, veu amb imparcialitat l'essència de tots els éssers i se sent solidari tant en el que dona plaer com en el que causa dolor és, en veritat, el més gran dels ioguis.

Arjona:

33. La ment és inestable i incontenible i, donada la seva activitat irrefrenable, sóc incapaç de trobar la pau. Tu m'has parlat del ioga, de la perpètua unitat, però Krishna, la ment és canviant.

34. Oh Krishna!, la ment mai para, impetuosa, arrogant, difícil de domesticar. Tenir el control sobre la meva ment em sembla tant difícil com calmar els vents poderosos.

Krishna:

35. Oh Arjona! Amb tota certesa, la ment és inexhaurible i difícil de contenir. Però mitjançant la teva pràctica constant et pots alliberar de les passions, després del què, amb tota seguretat, la ment pot ser controlada.

36. Mentre la ment no està en harmonia, aquesta comunió divina és molt difícil d'abastar. Però, aquell home que ha rebut el coneixement i el posa en pràctica regularment, aconsegueix controlar la seva ment i abastar la unitat.

Arjona:

37. Oh Krishna! I si algú ho intenta amb fermesa i no arriba a abastar la fita del ioga a causa de no haver rebut el coneixement i, si més no, té fe: quin final li espera?

38. Privat del cel i de la terra, rodamón en el bell mig dels vents sense direcció, es perderia, potser, com un núvol que es dissipa en l'aire a causa de no haver trobat el camí diví?

39. Aclareix la meva ment confusa, oh Krishna, aparta, amb el teu llum, la foscor del meu desconeixement. Sigues el meu guia. Qui sinó podria resoldre el meu dubte?

Krishna:

40. Ni en aquest món, ni en el futur es pot perdre un home així, doncs un home que fa el bé, Oh fill meu, mai trepitjarà el camí que duu a la mort.

41. Anirà al cel on conviuen els que fan el bé, i allí viurà durant molts anys. Després d'això, aquest home que no ha abastat el coneixement espiritual, reviurà en una bona i benaventurada llar on podrà conrear el bé.

42. Fins i tot es possible que renaixi en una família de ioguis, il·luminada per la saviesa del ioga. Viure en una família així és un tresor inusualment preciós.

43. I comença la seva nova vida en el mateix nivell de saviesa que havia abastat en la seva vida anterior, i des d'aquí, podrà seguir perfeccionant-se i creixent, fins assolir la fita.

44. Donat que el seu antic anhel i la seva recerca vehement el fan avançar cap endavant: qui en realitat vol conèixer el ioga, va més enllà del que hi ha escrit en els llibres.

45. I d'aquesta manera, el iogui, amb calma i perseverança, amb la seva ànima neta de pecat, després de moltes vides abasta la perfecció, la fita més elevada.

46. Oh Arjona, sigues un autèntic iogui! Un autèntic iogui va més enllà que tots aquells que, simplement, segueixen el camí de l'austeritat o el de la saviesa o el de l'acció.

47. I el més gran de tots els ioguis és aquell que té una fe total i incondicional i que m'estima amb tota la seva anima.

Capítol 7: el discerniment

Krishna:

1. Escolta'm bé, oh Arjona, si m'entregues el teu cor, ple d'un desig apassionat de practicar per tal d'abastar el coneixement, obtindràs una visió total de mi. Així em reconeixeràs: jo soc el teu refugi suprem.

2. Et revelaré el coneixement; la visió que, un cop coneguda, res més en el món et quedarà per saber.

3. Entre els milions d'humans, només un cerca l'alliberació. I entre els milers que cerquen, potser només un em coneix de veritat.

4. Vuit són les formes visibles de la meva naturalesa: terra, aigua, aire, foc, èter, ment, raó i consciència.

5. Però molt més enllà de la meva natura visible, està el meu esperit invisible. Aquesta energia és el fonament de la vida. L'univers existeix gràcies a ell.

6. Totes les coses vives, obtenen vida d'aquesta energia. És el principi i el final de totes les coses que existeixen.

7. En aquest immens univers no hi ha res que sigui superior a mi. Sóc la matèria prima de tots els mons, molt semblant a com el fil manté juntes totes les perles del penjoll.

8. Sóc el gust de les aigües vives, sóc la llum de la lluna i el sol. Sóc el sant nom, la paraula sagrada dels vedes. Sóc el so del silenci i la força dels homes.

9. Sóc la fragància pura que emana de la terra. Sóc la llum del foc. Sóc la vida de tots els éssers vius i l'austeritat de tots aquells que enforteixen les seves ànimes.

10. Sóc, com sempre he estat, la llavor de la vida eterna. Soc l'inte·lligència de l'intel·ligent. Sóc allò que és bonic en les coses belles.

11. Sóc la força dels forts quan aquesta és lliure de tota passió i de desitjos egoistes. Sóc el desig quan és més pur i harmònic amb l'ordre natural.

12. Has de saber que de mi procedeixen els tres estats de l'ànima (gunes): Sattva, Rajas i Tamas. Si més no, jo no estic en ells, més aviat, ells estan en mi.

13. El món sencer, confós pels diferents estats que produeixen aquestes tres qualitats, ignora que jo estic més enllà d'ells i que sempre seré immutable i etern.

14. En realitat és difícil no veure's afectat per aquest diví poder d'il·lusió, creat per aquestes tres qualitats. Tant sols aquells que cerquen refugi en mi aconsegueixen lliurar-se d'aquest poder i superar l' enganyós atractiu de l'il·lusió.

15. Els inconscients i els curts d'enteniment no venen cap a mi, doncs les seves ànimes viuen en l'obscuritat de l'il·lusió. La seva visió està enfosquida pel vel de l'il·lusoria aparença i, enfosquits, prenen el camí del mal.

16. Hi ha quatre tipus d'homes que actuen justament i, els quatre m'estimen de veritat: l'afligit, el que cerca quelcom a que entregarse de veritat, l'autèntic cercador del coneixement i l'il·luminat.

17. D'aquests quatre, l'il·luminat dotat de visió és superior a la resta, doncs viu en la unitat i harmonia d'amor amb la divinitat. Així que el meu amor està sempre en aquells que poden veurem, i aquells que poden veurem, m'estimen.

18. Aquestes quatre classes d'home son realment bons, però l'home il·luminat dotat de visió i jo som una unitat. La seva ànima està unida a mi i jo sóc el seu suprem camí.

19. Després de moltes vides, l'home que realment hi veu retorna a mi, ja que dins seu sap que «Deu ho és tot». Oh Arjuna, un esperit tan elevat és molt difícil de trobar.

20. Aquells que han perdut la visió a causa del desig i de la realització del mateix, entreguen el seu amor a d'altres deus i, guiats per la seva natura inferior, es perden per qualsevol dels infinits camins possibles.

21. Sigui quina sigui la divinitat a la que un devot vulgui rendir culte amb veritable fe, a aquest, jo li atorgo una fe ferma i inamovible.

22. Així que, aquest home que adora al seu deu amb tota la seva fe, veu realitzats els seus desitjos. Però qualsevol bé que obtingui, prové de mi.

23. Però tot i així, tal cosa només la fan els homes d'escassa intel·ligència i son molt minses les recompenses obtingudes així. Els que adoren als deus, van als deus i els que m'adoren a mi, venen a mi.

24. Els ignorants pensen que jo sóc una forma de natura inferior que adopto i que ells poden veure amb els seus ulls mortals. No coneixen la meva natura superior, que és eterna i suprema.

25. La meva glòria no la reconeix tothom, doncs estic amagat rere el meu misteriós vel. Jo sóc qui no ha tingut ni principi ni tindrà final.

26. Oh Arjona, jo conec tot el passat, el present i el futur. Però, la veritat es que, a mi, ningú em coneix.

27. Tots els éssers neixen i cauen en el món dual il·lusori, i són esclavitzats a causa del desig i el rebuig envers les coses d'aquest món.

28. Però hi ha homes que tan sols fan el que és correcte i ja no cometen cap pecat; s'alliberen de l'engany que provoca la dualitat i m'adoren amb tota la seva ànima.

29. Aquells que cerquen refugi en mi i s'esforcen, certament, s'alliberen del temps i la mort: reconeixen a Brahman dins seu i saben que és el karma.

30. Aquells que concentren la seva ment en mi, em coneixen en la terra i en el cel com el ésser suprem. Les seves ànimes són pures i estan en harmonia i, fins i tot quan els arriba l'hora de la mort, també em veuen.

Capítol 8: el suprem

Arjona:

1. Diguem, oh senyor, què és Brahman? què és Atman? què és el karma? què és l'esperit suprem? què és el regne terrenal? què és el regne de la llum?

2. Quin déu regeix la vida del cos i com es produeix? Diguem, oh senyor, com et reconeixen aquells que han viscut en harmonia i consciència, quan arriba el moment de la mort?

Krishna:

3. Brahman és el principi indestructible etern i més elevat. Atman és l'energia o esperit en l'home. Karma és la força de la creació a partir de la qual tot el que existeix pren vida.

4. El regne terrenal es format de matèria, que quan ens arriba el moment dels la mort es perd. Però l'ànima humana forma part del regne de la llum, és l'energia que dona vida a aquest cos i en aquest cos es produeix el més sublim dels sacrificis.

5. I qui a l'hora de la mort, abandona el seu cos amb el pensament posat en mi, vindrà cap a mi i es farà un amb mi.

6. Perquè en allò que un pensa en els darrers moments de la seva vida, amb tota seguretat, és cap a on la seva ànima anirà, donada l'afinitat que té amb aquella cosa concreta.

7. Així, doncs, concentra la teva ment en mi, tot el temps: recorda'm i lluita. Si el teu cor i la teva ment estan en mi, de ben segur, vindràs a mi.

8. Tant sols abasta l'esperit i la llum, aquell que, havent estat iniciat en el coneixement, concentra la seva ment en l'esperit més elevat, amb constància, sense divagar.

9. Qui medita en el creador, suprem governador de tot el que ha estat creat des de temps immemorials, més petit que la més petita de les partícules, penetra

i sosté l'univers sencer. Aquest, brilla com un sol que destrueix la obscuritat i es troba molt més enllà del pensament humà.

10. Quan l'hora d'abandonar el cos li arriba a un ésser així, roman unit a l'amor i al poder que la vida li dona, i amb la seva ment en perfecte concentració, mantenint la seva força vital en el bell mig de les celles, de ben segur que anirà cap a l'esperit suprem de la llum.

11. Escolta'm amb atenció, oh Arjuna, doncs et parlaré d'aquest camí que els savis que coneixen els vedes, anomenen «etern». Un camí que, tan sols és abastat, per aquells que romanen en pau i son lliures de tota passió terrenal, i duen una vida de santedat i s'esforcen en la recerca de la perfecció.

12. Quan a un home li arriba l'hora de la mort, ha de romandre en el silenci del ioga i concentrar la ment en el seu cor, deixant que el seu alè vital ocupi el seu cap.

13. Ha de recordar-me mentre repeteix l'eterna i sublim paraula de brahman. Llavors, amb seguretat, anirà a la suprema llar.

14. Tots aquells que, mitjançant el ioga de la devoció, m'entreguen la seva energia per sempre més, arriben a mi sense retard.

15. I un cop que aquestes grans ànimes arriben a mi, la llar de la joia suprema, ja mai més hauran de tornar a aquest món mundà ple de penes i patiment.

16. Tots els mons, fins i tot el regne de Brahma, el creador, son temporals i estan subjectes al canvi. Tenen un principi i un final. Però aquells que arriben a mi s'alliberen del cicle continuum de naixements i morts.

17. Aquells que saben que un dia de Brahma, deu de la creació, té una duració de mil eras, i que la seva nit en dura mil més, només aquests saben que és el dia i la nit.

18. Amb l'arribada del dia, tot l'univers sorgeix de l'invisible. De la mateixa manera que quan arriba la nit, tota la creació, desapareix, esvaint-se en el no res.

19. Així com les criatures vives, en un número incomptable, tornen a la vida cada cop, inevitablement, totes desapareixen quan els arriba la nit fosca, i ressorgeixen un altre cop, quan els arriba un nou dia.

20. Però molt més enllà, per sobre d'aquesta creació visible i invisible, hi ha un principi no escrit, superior i etern. Aquest, roman i romandrà per sempre, fins i tot fins quan tot hagi desaparegut.

21. Aquesta essència no manifestada es anomenada: «l'immortal». És el més alt, la fita més elevada. És la meva suprema llar. Aquells que arriben a ella mai retornen.

22. Oh Arjuna! Aquest esperit suprem només es pot abastar mitjançant l'èxtasi d'amor. En ell totes les coses tenen vida, donat que ell ha creat totes les coses.

23. Ara et parlaré, oh Arjuna, del temps durant el qual els ioguis que abandonen aquest món, van a la llar eterna de la que no retornen. I també et parlaré del temps durant el qual, retornen aquells que han de renàixer en aquest món.

24. Si abandonen aquest món durant el dia, la flama, la llum, durant els mesos en que el llum solar és creixent
(solstici nord), tots els que coneixen a Brahman, van a Brahman.

25. Però si abandonen aquest món durant la nit, la foscor, els moments sense lluna, durant els dies de llum solar minvant (solstici d'estiu), entren en el llum de lluna i retornen a aquest món, lligats al naixement i la mort.

26. Aquests són els camins que sempre hi són i seran: el camí de la llum i el camí de la foscor. El primer porta a un indret del que ja no es retorna mai més i l'altre obliga a renàixer en aquest pla de tristesa i patiment.

27. Pel iogui que ha conegut aquests dos camins, el món il·lusòri deixa de ser una trampa. Així doncs, oh Arjona, practica amb constància i regularitat aquest ioga. Hi ha una recompensa que s'obté de la lectura dels vedes, o de la ofrena de sacrificis, o de la vida austera, o de la compassió. Però incomparablement més alt es el guany que obté el iogui que, coneixent la veritat, rep el llum que esvaeix les seves foscors: d'aquesta manera, retorna a la seva eterna llar.

Capítol 9: entrega i dedicació

Krishna:

1. A tu, què tens fe, et revelaré el més alt dels misteris: el coneixement i la visió espiritual interior. Un cop abastat això, seràs un ànima pura.

2. És el profund misteri, l'etern coneixement que purifica totalment. Un cop obert el tercer ull, dotat de visió clara, comença a recórrer el camí de la conducta justa, que és molt fàcil de seguir i porta a la més alta llar.

3. Però aquells que no tenen fe en aquesta veritat, no recorren a mi, tot i ser el seu únic refugi. I, en conseqüència, retornen sempre al cicle de la vida i la mort.

4. Tot l'univers visible s'ha materialitzat a partir de la meva contra-part invisible. Sóc l'essència de tots els éssers i, tot i així no depenc d'ells.

5. En realitat, tampoc ells estan en mi; Així és el misteri de la meva condició sublim. Sóc la font de tots els éssers i la seva essència i, tot i així, no depenc d'ells.

6. De la mateixa manera que el vent omple tot l'espai, igualment jo sóc qui dona suport a tots els éssers. Accepta això com una veritat.

7. Quan el dia de brahma acaba, oh Arjona, tot el que ha estat creat, es desintegra en la meva natura invisible.

Però quan la nit passa i el nou dia despunta, de mi emanen tots els éssers, un altre vegada.

8. Així doncs, des del meu ser, es manifesta la creació sencera i, la qual retorna a mi de nou. Aquest cicle es repeteix eternament, tot seguint els cercles del temps.

9. Si mes no, la meva natura no pateix cap alteració ni queda lligada al vast desenvolupament de la creació.

10. Jo observo com, en el procés de la creació, la natura genera tot el que es mou i tot el que és immòbil, al mateix temps que el món dona voltes i més voltes.

11. Els ignorants i els bojos d'aquest món, no reconeixen la meva natura superior i em menyspreen. Ells no coneixen el meu esperit suprem, la forma infinita del Deu que ha creat totes les coses.

12. Inútils són les seves esperances, les seves accions, tot el que han aprés i els seus pensaments. En el seu embogir-se, es degraden i es converteixen en dimonis que habiten en l'obscuritat i l'engany de l'infern.

13. Però hi ha homes d'anima gran que si em reconeixen i cerquen refugi en la meva natura divina. M'estimen de tot cor i em dediquen tot el seu ser. Certament, saben que jo sóc la font d'on tot sorgeix.

14. M'adoren amb devoció i em fan ofrenes, una rere l'altra, sense tenir en consideració el seu valor. La seva determinació és molt forta. I com l'armonia és l'estat habitual de les seves ànimes, m'adoren amb el seu amor.

15. D'altres treballen per mi i aquesta és la seva manera d'adorar-me i al mateix temps practiquen el ioga de la visió clara. M'adoren en la meva unitat i en la meva multiplicitat, donat que ja no veuen diferencia entre ambdues.

16. Donat que sóc el sacrifici i l'ofrena, igualment sóc el sacrifici als avantpassats i l'herba beneita. Sóc les santes paraules, el sant aliment, el foc sant y, també, l'ofrena consumida pel foc en la pira.

17. Sóc el pare d'aquest univers i la font del pare. També sóc la mare d'aquest univers i creador de tot el que existeix. Sóc el més elevat que es pot conèixer: el camí de la perfecció, la santa paraula, els tres vedes (Rig, Sama i iajur).

18. Jo sóc el camí i el mestre que observa en silenci: l'amic i el refugi de pau. Sóc el principi, el bell mig i la fi de totes les coses existents. Sóc la llavor de l'eternitat, el suprem trésor.

19. De mi, obté el sol el calor que irradia i, de la mateixa manera, retinc i deixo caure la pluja sobre la superfície de la terra. Sóc la vida immortal pel savi i la mort per l'ignorant, sóc el que existeix i el que no.

20. Hi ha qui coneix l'essència dels tres vedes i beu el soma. Qui fa això, queda lliure de falta, ora i em lloa continuament, abastant, així, el cel d'Indra, el rei dels déus i tot tipus de plaers inigualables.

21. Després de gaudir allí de les delícies de l'extens món celestial -un cop han exhaurit els seus mèrits-, retornen a aquest món de mortals. I d'aquesta manera es compleix allò que ha estat prescrit en els vedes; com desitgen gaudir dels plaers transitoris, els abasten, però la seva felicitat esdevé, també, transitòria.

22. DePerò aquells que m'estimen i m'adoren amb les seves ànimes pures -vivint sempre en harmonia-, aquells, les ànimes dels quals, romanen sempre unides a l'harmonia interior, jo els incremento el que tenen i, fins i tot, els dono el que encara no tenen.

23. Fins i tot aquells que amb fe i fervent devoció adoren a d'altres déus, amb l'amor que escampen, m'adoren a mi, malgrat, que la forma no sigui correcte.

24. Donat que sóc el seu déu més elevat i accepto joiós tot sacrifici. Però aquests adoradors, no coneixen la meva essència més pura i, en conseqüència, fracassen en l'objectiu final.

25. Si més no, els que adoren als déus, cap a ells es dirigeixen i els que adoren als avantpassats, als avantpassats van. I els que reten culte als esperits inferiors, cap a ells s'orienten. Però els que m'adoren a mi, amb tota seguretat vindran a mi.

26. Jo accepto qualsevol ofrena que un ésser ple d'amor, em faci amb devoció. No importa si és un full, un fruit, una flor o, fins i tot, una mica d'aigua fresca: tot es acceptat doncs l'ofrena d'amor ha estat feta per un cor pur.

27. Qualsevol cosa que facis, mengis o donis, ofereixm'ho a mi. De la mateixa manera, també qualsevol patiment que experimentis en la teva vida, ofereix-me'l a mi.

28. D'aquesta manera et deslligaràs dels lligams del karma, tant si els fruits són bons com si són dolents. Si perseveres i renuncies als fruits de les teves accions, seràs lliure i vindràs a mi.

29. Jo em dono a tots els éssers per igual i els estimo a tots per igual, però aquells que m'adoren amb devoció estan en mi i jo en ells.

30. Fins i tot el malalt més depravat, si m'adora amb tota la seva ànima, amb tota la seva ment i amb tota la seva dedicació i esforç, ha de ser considerat un just que obra el bé, doncs la seva voluntat ha escollit el camí correcte.

31. I ben aviat retrobarà la pau i abastarà la pau eterna. Garanteixo que aquell que, de veritat m'estima, viurà.

32. Doncs, tots aquells que cerquen en mi el seu refugi no importa si són febles o perdularis, homes o dones, sudres o vaisyes-, de ben segur que tots ells coneixeran el camí més elevat.

33. Si així és, com no l'hauran d'abastar els homes nobles i sants i els brahmans que m'estimen tant?! Donat que has renascut en aquest món temporal, estima'm oh Arjuna!

34. Entrega'm la teva ment i el teu cor. Dedica'm les teves ofrenes i també la teva adoració. D'aquesta manera, unint la teva ànima a mi, considerant-me la teva prioritat, la teva meta suprema, vindràs a mi.

Capítol 10: les glòries del senyor

Krishna:

1.Escolta bé, valent Arjuna, et parlaré un altre cop de la glòria e la meva paraula. Ho faré en benefici teu, donat que el teu cor troba goig en mi.

2. Ni entre les corts de deus ni entre els sants vidents de que, tant els deus com els sants han estat engendrats per mi.

3. Tot aquell que sap que no he tingut principi -el «no nat» senyor de tots els mons-, és lliure de la confusió i està lluny de l'ignorància.

4. Intel·ligència, coneixement espiritual, claredat i enteniment, paciència i benevolència, sinceritat, autodomini i pau interior, joia i tristesa, prosperitat i misèria, por i audàcia.

5. Immutabilitat, no violència, mansuetud, satisfacció, generositat, austeritat i honor, totes aquestes són qualitats dels mortals i venen de mi.

6. Els set grans rishis dels temps ancestrals -de la mateixa manera que els quatre fundadors de l'especie humana-, en mi estaven i de mi van sorgir. De ells prové la primera generació de la raça humana.

7. Qui coneix la magnanimitat del meu poder i de la meva glòria, roman immutable unit a la harmonia. Cert és això que et dic.

8. Jo sóc l'origen únic de tot el que existeix. Jo sóc la causa de tota evolució. Els savis que em coneixen saben això, i m'adoren amb amor en continua lloança.

9. Tots els seus pensaments els dirigeixen a mi i em dediquen la seva vida de manera entregada. D'aquesta manera, cadasqu'un d'ells, es converteix en una llum en el camí de l'altra. Doncs tan sols viuen per cantar les meves glòries i, quan ho fan, troben pau i joia.

10. Qui viu així, en continu contacte amb l'harmonia i adorant-me amb el seu amor, a ells jo els revelo el coneixement de la clara visió espiritual, per tal que, reconeixent-me dins seu, puguin unir-se a mi.

11. Gràcies a la meva compassió infinita estic present en els seus cors i mitjançant la llum del coneixement, esvaeixo l'obscuritat de l'ignorància que manté lligada la seva ànima al miratge d'aquest món.

Arjona:

12. Realment tu ets el deu suprem, la llum divina, la puresa immaculada, l'esperit etern, el creador sense principi ni fi, el senyor omnipresent que habita en totes les coses.

13. Així et proclamen en els seves lloances, els grans savis vidents: el savi i sant Narada, Asita, Devala i Vyasa.
I ara, tu et reveles a tu mateix manifestant la teva glòria.

14. Tinc fe en les teves paraules per què son la veritat i, ni els deus del cel, ni els dimonis de l'infern, poden penetrar la omnisciència de la teva revelació.

15. Només tu et coneixes a tu mateix: només el teu esperit coneix la seva pròpia glòria. Tu ets la font del ser que mora en tots els éssers. Ets el déu dels déus i el rei dels reis.

16. Et prego que, per la teva infinita misericòrdia, em revelis la glòria del teu esperit diví, que penetra tots els mons existents.

17. Com podré conèixer-te jo, mitjançant la meditació? Oh, senyor meu! Quina forma haig d'atribuir-te, per poder centrar la meva ment en tu?

18. Sis plau, parla'm un altra cop i fes que conegui la immensitat del teu poder i de la teva glòria, doncs mai em cansaré d'escoltar les teves paraules de vida.

Krishna:

19. Escolta, oh Arjuna, doncs vaig a revelar-te alguna de les meves manifestacions. Tan sols les principals, doncs en realitat, és impossible cantar les

glories de la meva infinita grandesa. Les meves divines manifestacions, en els diferents plans, no tenen final.

20. Jo sóc l'esperit -l'energia i el buit-, el principi etern que rau en el cor de totes les coses. Sóc el principi, el bell mig i el final de tots els éssers vius.

21. D'entre els fills de la llum, jo sóc Vishnu i, d'entre les lluminàries, sóc el sol radiant. Sóc Marichi, el senyor dels vents i les tempestats i, d'entre les estrelles de la nit, sóc la lluna.

22. Dins dels vedes, sóc el veda de la música. Sóc Indra, el governador dels déus. Més enllà dels cinc sentits humans, sóc la ment i, en tots els éssers vivents, sóc la llum de la consciència.

23. D'entre els poders que intimiden a l'home, sóc la força de la destrucció. D'entre els éssers monstruosos i els dimonis sóc Vittesa, el senyor de la riquesa. D'entre els esperits radiants sóc el foc i d'entre els més alts pics, sóc Meru, la muntanya dels déus.

24. D'entre els sacerdots, sóc Brihaspatty i, d'entre els guerrers més forts, sóc Skanda, el déu de la guerra. D'entre els llacs i pantans, sóc l'oceà.

25. D'entre els més savis vidents, sóc Bhrigu, i d'entre totes les paraules, sóc la santa paraula, la paraula eterna. D'entre totes les oracions, sóc la oració en silenci i d'entre les coses immòbils, sóc l'Himalaia.

26. D'entre tots els arbres, sóc l'arbre de la vida i d'entre els celestials il·luminats, sóc Narada. I sóc Chitraratha, d'entre els Gandharvas, els músics celestials. I d'entre els il·luminats de la terra, sóc Kapila.

27. D'entre els cavalls, sóc el cavall d'Indra i, també, el seu elefant Airavata, d'entre els elefants. D'entre els homes, sóc el rei de la humanitat.

28. D'entre les armes destructives, sóc el raig vajra, i d'entre les vaques, sóc la vaca de l'abundància. D'entre els creadors, sóc el creador de l'amor, i d'entre les serps, sóc la serp de l'eternitat, Vasuki.

29. Entre els escurçons del misteri sóc Ananta, i d'entre els habitants de les aigües sóc el déu Varuna. D'entre els esperits dels avantpassats sóc el venerable Aryaman i d'entre els jutges sóc Yama, el jutge dels morts.

30. D'entre els dimonis sóc Prahlada, el príncep de tots ells i d'entre totes les mesures sóc el temps. D'entre els animals i les bèsties sóc el seu rei i d'entre les aus i els pobladors del cel, jo sóc Vainateya, l'àguila sagrada que porta un déu.

31. D'entre els agents purificadors, jo sóc el vent i, d'entre els guerrers, l'heroi suprem, Rama. D'entre els peixos que habiten en el mar, sóc el meravellós Makara. I, d'entre tots els rius, el sagrat Ganges.

32. Tot el que existeix, està en mi: el principi, el mig i la fi. D'entre tots els coneixements, sóc el coneixement de l'ànima. D'entre els molts camins, sóc l'únic que duu a la veritat.

33. D'entre tots els sons, sóc el so primigeni: A. Igualment, sóc allò que coordina i regula les demés variants sòniques. Sóc el temps etern, el creador que tot ho veu.

34. Sóc la mort que posa fi a totes les coses, de la mateixa manera que sóc l'origen de totes les coses que han de venir. D'entre les paraules femenines sóc la fama i la prosperitat, la memòria, la intel·ligència, la eloqüència, la constància i pacient la bondat.

35. D'entre tots els càntics dels vedes, jo sóc el Brihat, i d'entre les mesures dels versos, sóc el Gayatri. D'entre els mesos, sóc el primer més de l'any, i d'entre les estacions, sóc la primavera.

36. Sóc l'astúcia en els jocs d'atzar i la bellesa en totes les coses belles. Sóc la victòria i la lluita per aconseguir-la. Sóc la bondat en aquells que són bons.

37. D'entre els descendents de Vrishni, jo sóc Krishna, i d'entre els descendents de Pandu, sóc Arjuna. D'entre els il·luminats que mediten en silenci, jo sóc Vyasa. I d'entre els poetes més exquisits, sóc Usana.

38. Sóc el ceptre dels governants de la terra, i la sabia estratègia entre aquells que cerquen la victòria. Sóc el silenci en el que s'amaguen els sagrats misteris: sóc el coneixement d'aquells que, en veritat, coneixen.

39. I has de saber, oh Arjuna, que jo sóc la llavor de tot i que sense mi no existiria res del que es mou ni del que roman immòbil.

40. Oh Arjona! La meva grandesa no te fi. Les paraules que he pronunciat -responent al teu prec-, son tan sols una petita part de la meva infinita glòria.

41. Malgrat tot, has de saber que tot el que és bo i bonic, tota espurna de glòria o de poder que puguis apreciar, forma part de la meva natura.

42. Però, per a què marejar-te amb l'incomptable diversitat de les meves manifestacions? És suficient que tinguis coneixement que, amb una petita part del meu ésser, mantinc l'univers sencer. En veritat, Jo Sóc.

Capítol 11: revelació de la visió divina

Arjona:

1. Empès per la teva infinita compassió, oh Krishna, m'has ensenyat el suprem secret del teu esperit diví i, amb les teves paraules, has esvaït l'ignorància que lligava la meva ànima a la il·lusió.

2. He escoltat amb atenció tot el que m'has dit al voltant de l'origen i el destí de tots els éssers, així com l'immensitat de la teva glòria.

3. He escoltat les teves paraules plenes de veritat, però malgrat tot, la meva ànima desitja profundament poder veure la teva forma invisible, el deu omnipresent que habita totes les coses.

4. Oh, Senyor meu! Si creus que sóc digne d'obtenir una visió així, sis plau, mostra'm la teva glòria, oh ésser suprem, oh déu del ioga!

Krishna:

5. Contempla, doncs, oh Arjona, les mil i una manifestacions divines, totes diferents, d'infinites formes i colors.

6. Contempla els déus del sol, del foc i de la llum. Els déus de la tempesta i el llamp i els dos radiants aurigues del cel. Contempla, doncs, oh Arjuna, les meravelles mai vistes fins ara.

Sanjaya:

9. Oh rei, després que Krishna, el senyor del ioga, parlés amb Arjuna, es va manifestar en la seva suprema forma divina.

10. I Arjuna, dotat de visió divina, contemplava com el seu senyor prenia incomptables formes d'impressionant aspecte, amb multitud d'ulls, corresponents a innumerables cares, amb gran desplegament d'ornaments divins i armat amb nombroses armes celestials.

11. Guarnit amb fantàstics ornaments, penjolls i ostentoses vestidures, emanant perfums d'aromes celestials i lluint tot tipus de meravelles, radiant la seva infinita divinitat i el rostre que veu en totes direccions.

12. Com si la enlluernadora llum de mil estels plegats sorgís, de cop, en el bell mig del cel. Així era el refulgent esplendor del seu esperit suprem.

13. I Arjona va veure l'univers sencer i tota la seva diversitat, flotant i formant una immensa unitat dins de la llum radiant que emanava del cos del déu dels déus. Cor pres d'admiració i estupor, l'heroi Arjuna, va abaixar el cap i plegant les dues mans en acte d'adoració, va dirli al seu senyor:

Arjona:

15. En tu, oh déu meu, contemplo a tots els déus i a les innumerables varietats d'éssers que habiten en la teva creació. Tanmateix, veig a Brahma assegut en el trono de la seva flor de lotus i a tots els savis vidents i a les serps de llum.

16. Per tot arreu contemplo la glòria de la teva immensitat infinita: el poder dels teus innombrables braços, la visió dels teus innombrables ulls, les paraules de les teves innombrables boques, i el foc vital dels teus innombrables cossos. Em resulta impossible veure el teu inici, el teu mig o el teu final. Oh senyor de totes les especies, déu de totes les formes!

17. Puc veure l'infint resplendor d'una divinitat de bellesa increïble que il·lumina l'univers sencer: Oh ets tu! Portes la corona, el ceptre i el cercle. Que difícil és veure't! Una ingent massa de llum que desprén vius fulgors en totes direccions; no puc abastar la teva immensitat ni resistir la brillantor del teu llum, doncs brilles com el foc igni, com el sol radiant.

18. Tu ets l'immortal, la suprema fita del coneixement, creador, preservador i destructor de tot l'univers, guardià de la llei i la justícia, l'esperit que estava al principi, i que com immortal, encara és.

19. No tens ni principi ni bell mig ni final. Contemplo el poder infinit dels teus incomptables braços. Contemplo els teus ulls que son el sol i la lluna, i la teva cara flamejant foc de sacrifici-, donant llum i vida a l'univers sencer, en el fulgor d'una immensa ofrena.

20. Plens estan el cel i la terra de la teva energia, de la mateixa manera que totes les regions de l'espai infinit i, en front de la meravellosa visió de la seva temible majestat, els tres mons tremolen.

21. Donat que, envers tu és dirigeixen les fileres de déus que t'alaben i adoren, amb les mans plegades en posició d'humil lloança i entrega. «Salvi!», exclamen a l'hora multituds de savis i sants, glorificant-te amb sublims cants.

22. Els rudres de la destrucció, els adityes del sol, els vasus de foc i els sadhyes de les oracions. Els déus menors, els visves, déus vèdics, els dos ashvins, aurigues celestials, els maruts, déus dels vents i la tempesta i els ushmapes, esperits dels avantpassats; així com els gandharves, cors celestials, els yakshes, guardians de les riqueses, els asures, dimonis dels inferns i els sidhes, que van abastar la perfecció en la terra: tots ells et contemplen, meravellats, corpresos per l'èxtasi.

23. Però els mons, observant la teva aterradora forma, amb tantes boques i ulls, amb tants ventres, cuixes i peus, aterrits pels teus terribles dents, tremolen de por tal com també em passa a mi.

24. Doncs, al veure com t'alces cap el cel resplandent, amb tan diversa varietat de subtils colors, al contemplar les teves boques, desmesuradament obertes i els teus enormes ulls fulgurants, la meva ànima s'esgarrifa, oh vishnu, i perdo l'armonia i la força i em sento defallir.

25. Mirant les teves mandíbules gegants, guarnides amb dents menaçadores i ardents, com el foc devastador de la fi del món, el meu ànim defalleix i la joia m'abandona.

On estic? On em refugio? Penedeix-te de mi, oh senyor dels déus! Refugi suprem del dèbil i el desemparat!

26. Tots els fills de Dhritarashtra, units a una plèiade de prínceps i senyors de la terra, a més de Bishma i Drona, i el gran Karna, junt amb els més grans guerrers d'aquesta zona.

27. Tots ells es precipiten, a empentes, dins els teus horripilants becs, d'on sobresurt la teva esmolada dentadura. I si, algun infeliç hi queda atrapat, és triturat fins a convertir-se en pols la seva closca.

28. Com rius de turbulenta corrent d'aigua que, arriben abruptament al oceà, així mateix els nostres herois del món mortal, es precipiten dins l'abisme de la teva boca flamejant.

29. De la mateix manera qu'un munt d'arnes voladores es llencen, cegament, dins la llum d'una foguera on trobaran una mort segura, aquests homes es precipitaran en el teu foc i correran cap a la seva pròpia destrucció.

30. Les llengües de foc que escups pels teus becs, devoren tots els mons. L'univers sencer s'omple del teu esplendor però, terriblement abrasador és el foc de la teva glòria!

31. Si us plau, manifestat davant meu i diguem qui ets tu que, amb tan aterradora forma, et presentes. Tingues pietat de mi. Jo t'adoro com el déu suprem i anhelo conèixer-te, però no aconsegueixo entendre la teva misteriosa manera d'actuar.

Krishna:

32. Jo sóc el temps devastador que ho destrueix tot, i aquí estic, disposat a exterminar el llinatge d'aquests homes. Cap dels guerrers que lluita en l'exercit enemic, romandrà viu.

33. Llevat, doncs, Arjuna! Ves a conquerir la teva glòria. Derrota els teus enemics i gaudeix del regne que et pertoca. Donades les condicions del seu karma, ja els he condemnat a tots, a trobar aquí, l'hora de la seva mort. Sigues tu, tan sols, l'instrument necessari per realitzar la meva tasca.

34. La mort de Drona, la de Vishma, la de Jayadratha i la de Karna, ja han estat decretades, irreversiblement, per mi. Així que lluita i acaba amb ells sense por. Triomfa sobre els teus enemics, en aquesta batalla.

Sanjaya:

35. Quan Arjuna va escoltar les paraules de Krishna, va encongir les espatlles i amb veu tremolosa -després d'ajonollar-se pietosament-, va dir-li a Krishna:

Arjuna:

36. És cert, oh déu meu, que els que canten i et lloen, senten joia quan es recolzen en tu. Els ramats d'esperits malvats, espantats, fugen en desbandada, mentre els sants, reunits, fan postracions en el teu nom, per tal d'adorar-te.

37. Com podrien deixar d'adorar-te i expressar-te el seu amor, oh senyor de senyors i del poder suprem? Tu vas crear a Brahma, déu de la creació i ets refugi etern i inexhaurible del món. Ets el suport del que és i el que no és, donat que estàs més enllà.

38. Ets el poder superior del principi dels temps; senyor dels homes, des que l'home existeix; el més valuós tresor que amaga aquest immens univers. Tu ets qui ha de ser conegut i, a l'hora, el coneixedor: la llar del descans final. Ets el poder omnipresent pel qual no hi ha res ocult.

39. Déu del vent, les aigües, el foc i la mort. Senyor de la lluna solitària, creador, pare de totes les criatures. Mereixes mil postracions -una rere l'altre-, doncs ets el poder superior en persona.

40. T'adoro a tu, que estàs davant i darrera meu. T'adoro a tu, que m'envoltes totalment. Allà on miro apareix el teu rostre. Déu omnipotent, de poders sense límit, tot el que existeix viatja cap a tu, doncs ets la meta final: tu ets tot per a mi.

41. Si algun cop -havent considerat que eres el meu igual, a causa de la nostra relació amistosa-, et vaig anomenar Krishna o fill de Yadú o «amic meu», et prego disculpis la meva inconsciència, doncs desconeixia la magnitud de la teva grandesa.

42. Si algun cop, estant sol o en companyia, et vaig tractar amb manca de respecte o reverencia; si vaig enriure'm de tu en els moments d'esbarjo o en alguna celebració, imploro la teva misericòrdia i et demano perdó, Oh senyor totpoderós!

43. Pare dels mons i de tot el que existeix en ells, mestre suprem. Qui pot igualar-se a tu? Com podria ningú superar-te si, en cap dels tres mons, existeix res comparable a la teva grandesa? Tu ets el poder superior en persona.

44. Jo m'agenollo i et beso els peus respectuosament, faig una postració en acte d'adoració. Imploro la teva gràcia, oh gloriós senyor. Mira'm tal com mira un pare

al seu fill, com un company fidel mira al seu amic, com un amant mira a la seva estimada, Oh senyor meu! beneixme amb la teva gràcia!

45. El meu cor s'omple de goig quan contemplo la meravellosa visió de tu que em mostres i que mantens oculta als altres. Però, malgrat tot, el meu cor és poruc. Tingues pietat de mi, oh senyor dels deus! Tu ets el més segur refugi per l'univers sencer. Si us plau, deixa'm veure't un altre vegada en la teva forma humana.

46. Desitjo veure't, un altre cop, amb la teva corona, el ceptre i el cercle, de tot cor. Si us plau, recupera la teva sublim forma de quatre braços, Oh tu ser infinit amb forma il·limitada!

Krishna:

47. En virtut del meu meravellós poder i com a gràcia personal, te he revelat, Oh Arjuna, la llum divina que constitueix la meva autèntica forma, infinita i que tot ho penetra; la meva forma autèntica que ha existit des del principi dels temps, malgrat que cap home l'ha pogut veure amb els seus ulls mortals.

48. Ni els Vedes ni la ofrena de sacrificis ni l'estudi dels textos sagrats ni les obres de caritat ni els rituals ni les penoses austeritats et revelaran la visió suprema del meu esperit suprem que mora en tu. Només tu has pogut veure la glòria de la meva veritable forma. Oh noble príncep, el millor dels Kurus!

49. No guardis cap recel envers la escruixidora grandesa de la meva visió. Alliberat de la por i, amb el cor ple de goig, contempla un altre cop la meva forma natural.

Sanjaya:

50. Així va parlar Krishna al seu estimat Arjuna, quan es va manifestar en forma humana. D'aquesta manera, mostrant -el senyor dels mons- la seva serena bellesa, va dissipar les pors del príncep Pandava i va retornar la calma al seu cor.

Arjona:

51. Oh, Krishna! Quan veig la bellesa del teu rostre humà, atret pel teu encant, la meva anima es tranquil·litza i el meu cor es calma.

Krishna:

52. La meva gràcia t'ha permès veure allò que molt pocs han vist -la meva forma divina-, mitjançant la visió clara il·luminada.

53. Ni la recitació dels vedes ni la vida austera ni la caritat als pobres ni els rituals ni les ofrenes poden revelar la visió de mi que tu has gaudit, per la meva gràcia.

54. Tan sols els homes que m'ofereixen el seu amor, obtenen la gràcia per poder veure'm mitjançant la visió clara espiritual. Només per amor poden rebre el coneixement sobre mi. Jo només em mostro a aquells que venen a mi amb humiltat i amor en els seus cors i que, realment, volen conèixer la veritat.

55. Aquell que treballa per mi, aquell que m'estima -i per qui jo sóc la seva meta final-, completament alliberat de tots els lligams d'aquest món i amb un gran amor per tot allò que existeix, aquest, realment, ve a mi.

Capítol 12: ioga de la devoció

Arjona:

1. Fes-me saber, oh Krishna: de tots els homes que t'adoren, quin de tots ells és millor devot? Qui t'adora en la teva forma física -com un déu encarnat-, o qui t'adora com llum pura, quan prens la teva forma eterna?

Krishna:

2. Qui m'entrega el control de la seva vida i m'adora, constantment, amb el seu amor, i em té una fe inamovible, és qui jo considero el millor devot.

3. I els que m'estimen en la meva forma eterna, infinita i immortal; en la meva forma invisible d'energia omnipresent, constant i immutable, que no pot ser copsada per la ment humana, també els tinc en consideració.

4. Aquells que porten una vida harmònica amb la ment tranquil·la, restringeixen i dominen els seus sentits estimant per igual totes les coses que existeixen, alegrant-se pel bé de tots els éssers, certament, també venen a mi.

5. Si mes no, difícil es la tasca d'aquells que tenen per meta, abastar la meva forma invisible, donat que el camí que han de seguir, per conquerir aquest estat, és llarg i dur doncs estan presos per la carn.

6. Però aquells que renuncien a tot, mediten en mi i m'entreguen el control de la seva vida, oferint-me els fruits que abasten, m'adoren veritablement.

7. Si més no, aquells que mediten en mi i m'adoren amb amor pur en el seu cor, molt aviat queden lliures de l'oceà del maya. Deixen d'ésser morts en vida, doncs s'alliberen de la mort.

8. Posa tot el teu amor i la teva ment, únicament en mi. D'aquesta manera, en veritat trobaràs en mi vida eterna.

9. Però si no et resulta fàcil posar en mi la teva ment, llavors, intenta entregar-me-la practicant el ioga de la concentració.

10. Si no et resulta fàcil concentrar la ment, entrega'm tots els teus treballs. Només si tractes de servir-me amb totes les activitats que realitzes, et serà possible abastar la perfecció.

11. I si, malgrat tot, et resulta difícil concentrar la ment, llavors, intenta que la teva devoció envers mi, sigui el teu refugi. Entrega'm el fruit de les teves accions, servint-me amb devoció i humilitat en el teu cor.

12. Certament, la concentració és millor que l'esforç nu, i millor que la concentració és la meditació, però per sobre de la meditació està l'entrega per amor en el servei desinteressat, perquè la conseqüència és la pau.

13. L'home de bona voluntat que mostra simpatia i compassió envers tots els éssers i que, lliure de tot egoisme, ja no té pensaments del tipus «jo» o «meu» i que sap conservar una pau interior estable -tant en els moments de plaer com en els de dolor-, i mantenir una actitud de perdó envers tota ofensa:

14. Un iogui amb aquestes qualitats i que sempre s'esforça amb determinació en la practica del ioga, alegre, content i amb la ment i la mirada concentrada en mi, en veritat m'estima, de la mateixa manera que jo l'estimo a ell.

15. Aquell que res ni ningú el desequilibra, que és font de pau pels altres i que rau més enllà de les emocions, l'odi i la por, també és el meu estimat.

16. Qui és lliure dels objectes del desig i de tot allò que promet, que és pur i savi, conscient de tot el que fa i no es veu afectat per la naturalesa canviant del món dual, i que, deixant-se portar i amb confiança, entrega tota la seva activitat a la divinitat i no a sí mateix, en veritat, aquest ésser m'estima, i jo l'estimo també.

17. Qui no sent ni atracció ni repulsió, que ha renunciat als mèrits personals i a la obtenció de bens, que estant més enllà del bé i del mal, no es queixa de res, agraintme tot amb el seu amor, a aquest home jo l'estimo de veritat.

18. L'home que no estableix diferencies entre amics i enemics i els estima a tots per igual, i que la seva ànima roman per igual, tant en la fortuna com en la adversitat, i ha transcendit totes les experiències sensorials de fred i calor, plaer i dolor, i roman lliure de tots els lligams que son causa d'aferrament.

19. Que roman inalterable tant en l'infamia com en l'adulació, submergint la seva ànima en el silenci i és feliç i en té prou amb el que té, i així, aquest home, obté el meu amor, agraïnt-m'ho amb el seu cor.

20. Però estimo molt més a aquells que, amb fe i amor, em consideren la seva meta final. Aquells que, realment, escolten les meves paraules, amb el cor obert -i veuen les aigües de la vida eterna-, em son entranyablement estimats.

Capítol 13: coneixement, camp i coneixedor

Krishna:

1. El cos, oh Arjuna, és conegut com el camp i qui el coneix: el coneixedor.

2. Has de saber que jo sóc el coneixedor de tots els camps de la meva creació donat que - la consciència que pot veure el camp i el coneixedor del camp-, és la que origina el veritable coneixement.

3. Ara, t'explicaré, breument, que és el camp i quines qualitats té, com es modifica i quan es produeix cada modificació, qui és el coneixedor i quin és el seu poder.

4. Els grans savis, preservadors dels Vedes, han cantat aquestes veritats, en diferents versos i diferents mesures, tot lloant a Brahman amb belles paraules plenes de fe i veritat.

5. Els cinc elements, la il·lusió del jo individual, la consciència, el subconscient, els cinc òrgans dels sentits i els altres cinc de l'acció, i per sobre d'ells, la ment i els cinc camps de la percepció sensible:

6. Desig, plaer, patiment, capacitat d'associació, intel·ligència, recerca: això es el que es coneix com a «camp» junt amb els seus canvis.

7. Sinceritat, humilitat, bondat, benevolència, rectitud, devoció al mestre, fermesa, autocontrol.

8. Carència de desig envers els plaers sensorials, carència del sentit del «jo» individual, immutabilitat envers el trauma del naixement i la mort, igual que davant la vellesa, la malaltia i el patiment, en general.

9. Lliure de l'esclavitud als objectes als quals un està aferrat, lliure de l'aferrament a la família, a la dona i els fills, amb la ment sempre tranquil·la, tant en el plaer com en la desgràcia.

10. Amb una inalterable, constant i exclusiva devoció per mi, freqüentant paratges solitaris i evitant el bullici de les multituds.

11. Amb constant anhel per dissoldre's en l'esperit interior, i ferm coneixement de la veritat que ens duu a l'alliberació: en veritat, aquest és l'autèntic coneixement que ens porta a la visió espiritual. Tot el que s'oposa a això és ignorància.

12. Ara et parlaré de l'objectiu del coneixament i que -un cop assolit-, l'home transcendeix la mort: brahman és el que s'ha de conèixer, no té ni principi ni fi, és l'ésser suprem, està més enllà del que és i del que no és.

13. No hi ha res fora de l'abast de les seves mans i peus, té caps i boques a tot arreu: tot ho veu i tot ho sent, donat que és a tot arreu. Realment, ell és.

14. Tot el que succeeix, arriba a ell gràcies a la llum de la consciència, que percep mitjançant els seus infinits poders més, així i tot, ell està per sobre de tots aquests poders. Ell és el suport de tot, però està per sobre del món material. No obstant ell gaudeix de totes les coses materials d'aquest món.

15. No pot ser vist amb aquests ulls mortals. Tot i que està a lluny, també és a prop. Tot i que es mou, és immòbil. És a dins i a fora de tot, ja que tot ho penetra.

16. Malgrat ser invisible, és un amb el tot, encara que sembli que els éssers siguin coses separades, originant la il·lusió de la diversitat. Ell és el sustent de totes les criatures; les crea i les destrueix.

17. Ell és l'energia de tots els llums que brillen, dissipant tota obscuritat. Ell és tant el coneixement, com la fita que hom obté gràcies al coneixement. Roman en el cor de tots els humans.

18. T'he explicat, breument, que és el camp, que és el coneixement i quina és la fita del coneixement. Quan un home realitza tal cosa, es dissol en mi.

19. Has de saber que ni Prakriti (la natura), ni Purusha (l'energia), tenen principi. I que totes les variacions i diferents condicions de les Gunes, neixen de Prakriti.

20. De la natura sorgeixen totes les coses materials: és la que fa, és l'instrument per fer-les i, també, és tota cosa que ja ha estat feta. De l'energia sorgeix la consciència que percep el dolor i el plaer.

21. Quan l'energia es reencarna en la natura caduca, comença a veure's afectada pels continuus canvis d'estat de la natura i quan és presa per l'aferrament a les coses canviants, és condemnada a experimentar el cicle interminable de les reencarnacions, d'acord amb el seu bon o mal karma.

21. Quan l'energia es reencarna en la natura caduca, comença a veure's afectada pels continus canvis d'estat de la natura i quan és presa per l'aferrament a les coses canviants, és condemnada a experimentar el cicle interminable de les reencarnacions, d'acord amb el seu bon o mal karma.

22. Si mes no, l'energia pura de l'ànima roman intacta més enllà del seu destí, és un simple observador; ho percep tot, ho pateix tot i dóna inspiració. Se'l coneix com el senyor suprem, el guia de l'ànima.

23. En veritat, qui coneix el seu destí, mitjançant la seva visió espiritual, al mateix temps que coneix la natura canviant d'aquest món, deixa de ser arrossegat reencarnació rere reencarnació-, per la força del seu destí, sigui quina sigui la seva condició humana.

24. Gràcies a la divinitat, amb la pràctica de la meditació, alguns aconsegueixen conèixer-s a si mateixos, d'altres mitjançant la pràctica del ioga shankyayaya i d'altres mitjançant el ioga de l'acció.

25. I fins i tot, alguns, sense tenir el coneixement, pel simple fet d'escoltar les paraules dels iniciats i donar-los fé, aconsegueixen transcendir la mort, donada la seva devoció al satsang i a la companyia dels devots.

26. Oh Arjona! Has de saber que qualsevol cosa existent en aquest món, sigui amb moviment o sense, és el producte de la unió del camp amb el coneixedor del camp.

27. Qui reconeix, en tot el que veuen els seus ulls, a l'immutable Senyor de totes les coses, reconeix l'únic que és immortal dins del camp de les coses mortals.

28. Qui veu que el Déu interior i el Déu que batega en tota la creació, són la mateixa cosa, no fereix a ningú, donat que en els altres es veu a si mateix i, actuant així, abasta la meta suprema.

29. Qui reconeix que, en aquest món canviant, és tan sols la natura la que realitza totes les accions que es donen per tot arreu, mentre que l'esperit només observa el seu treball, en veritat, aquest discrimina encertadament.

30. Quan algú arriba a veure que la varietat infinita d'éssers, són una manifestació del tot i que tots aquests éssers són i estan en el tot, s'uneix a Brahmà.

31. L'esperit suprem no té principi i, a més d'immortal, és lliure de natura canviant. Tot i que mora en el cos, no intervé en les accions del cos i és lliure de les seves accions impures.

32. De la mateixa manera que l'èter omnipresent és inatacable, donat que és de natura intangible, l'energia que habita en la matèria es manté pura, quedant fora de l'abast de la matèria.

33. De la mateixa manera que el sol projecta la seva llum sobre totes les coses del món, el senyor del camp, omple amb la seva llum totes les coses del camp.

Capítol 14: les tres gunes

Krishna:

1. Si em permets, t'explicaré més sobre el coneixement suprem; el més elevat. Els savis que en ell han estat iniciats, abastaren la suprema realització.

2. Refugiant-se en aquest coneixement, arribaren a ferse un amb mi. Ja no han de tornar a néixer quan la creació es torna a manifestar, ni tampoc són destruïts, quan els temps de la reabsorció en la forma que no es manifesta, es presenta.

3. Jo planto la llavor de les coses que han de succeir en la immensitat de la meva natura. D'això, en surten totes les coses.

4. Oh Arjona! Jo sóc el pare que dóna vida a totes les coses que neixen en l'univers, i aquest univers meu, n'és la mare.

5. Sattva, Rajas i Tamas, són les tres forces de la natura: llum, foc i obscuritat. El seu poder limita en cossos finits la infinita llibertat de l'esperit infinit.

6. D'aquests tres, Sattva, donada la seva puresa, atorga intel·ligència i una vida immaculada, aferrant a l'home a la vida material i al coneixement intel·lectual i la filosofia, mirant de trobar en això la felicitat terrenal.

7. Rajas, que la seva natura és la passió, produeix ansietat en l'home, la persecució d'objectius il·lusoris i allò al que un s'aferra. Aquesta qualitat empeny l'home a l'acció, lligant-lo als resultats de les seves accions.

8. Tamas, nascut de l'ignorància. Debilita l'ànima i la porta a la confusió. Produeix en l'home estats d'apatia i abúlia, fa perdre l'energia i el vigor, fins a fer-lo caure en la total negligència.

9. Sattva, ens aferra a la felicitat i el benestar, Rajas a l'acció i Tamas, ens fa oblidar tot coneixement i ens aferra a la vagància i la mandra.

10. Alguns cops, el poder de Sattva predomina sobre el de Rajas i Tamas, mentre que d'altres vegades, és el poder de l'acció de Rajas el que predomina

sobre Tamas i Sattva i, fins i tot, en d'altres, és l'abúlia de Tamas la que predomina sobre la intel·ligència de Sattva i l'acció de Rajas.

11. Quan la llum sofisticada de l'intel·lecte brilla a través de les potencialitats del cos, per tal d'expressar el que en ell hi ha, ens mostra que Sattva està en el seu màxim esplendor i sotmet a l'home al seu camp d'acció.

12. Ambició, activitat frenètica, cercar aventures i perseguir fites il·lusòries o èxits, hiperactivitat, cobdicia i desig. Tots aquests símptomes apareixen en l'home quan Rajas predomina.

13. Ignorància, negligència, demència, confusió. Aquests són els símptomes que apareixen quan Tamas predomina sobre les altres qualitats.

14. L'ànima que mort quan Sattva predomina, va a regions pures, on rauen els que cerquen la veritat.

15. Si a un home li arriba la mort en un estat en el qual predomina Rajas sobre les altres qualitats, la seva ànima es veu conduïda a renéixer entre aquells que duen una activitat frenètica. En canvi, en el cas que la mort arribés sota la influència de Tamas, aquesta ànima es veuria condemnada a renéixer entre els éssers irracionals.

16. Quan algú dominat per Sattva, fa una bona acció, experimenta un estat d'harmonia i puresa. En canvi, les accions dominades per Rajas produeixen intranquil·litat i angoixa. Tanmateix, les accions dominades per Tamas, produeixen ignorància.

17. Sattva fa que un vulgui adquirir saviesa. Rajas estimula la cobdícia i el desig. Tamas, porta ignorància, il·lusió i negligència.

18. Els que viuen influïts per Sattva, recorren el camí que porta al cim. Els que actuen influïts per Rajas, recorren un camí que porta a un estat intermedi. I els que estan influïts per Tamas evolucionen cap a estats degradats i inferiors.

19. Un cop que l'home dotat de coneixement comprèn que els actors d'aquest immens drama són les tres qualitats de la natura (gunes), llavors, concentrant la

ment en el que hi ha més enllà d'aquestes tres qualitats, de ben segur, abastaran la seva fita desfent-se en el meu ésser.

20. Un cop transcendides les influències de les tres qualitats de la natura, que són els constitutius d'aquest cos mortal, alliberat del naixement, la vellesa, de la mort i el patiment, abasten, en vida, la immortalitat sense necessitat de conèixer la mort.

Arjona:

21. Com puc reconeixer l'home que ha transcendit el poder de les tres gunes de la natura? Quin és el camí que aquest home segueix? I De quina manera es pot transcendir aquestes tres forces?

Krishna:

22. Aquell que cerca la llum -havent-se apartat de l'intel·lecte-, i no manté un excés d'activitat -apartant-se així de l'ignorància-, i a més, no sent aversió envers cap de les tres forces.

23. Qui roman impassible envers els continus canvis d'aquest món, mantenint la posició d'observador atent, al mateix temps que sap que aquest és «el tarannà» de les tres forces que es manifesten en la natura i sap romandre en pau de manera immutable.

24. Qui viu conscientment ple de pau i no és arrossegat ni pel plaer ni pel dolor, i que tant li fa l'or del món, i roman tranquil envers les experiències agradables i les desagradables. Qui no és afectat ni per l'adulació ni per l'infàmia.

25. Qui, sense preferir res en especial, accepta tant l'honor com la desgracia, mostrant als seus enemics, el mateix amor que envers els amics i, a més, renuncia a qualsevol empresa egoista: aquest ésser humà ha superat la influència dels tres gunes.

26. Qui m'estima i m'adora i treballa per mi, com una mostra de la seva devoció incondicional: aquest va més enllà de les tres forces de la natura i es dissolt en Brahman, fent-se un amb ell.

27. Sóc la suprema llar de Brahman i la font inesgotable de la vida eterna. La llei de la justícia és la meva i el goig que s'obté de mi és un goig infinit.

Capítol 15: el senyor i el seu devot

Krishna:

1. Etern és Asvatta, arbre de la transmigració. En la llar més elevada rauen les seves arrels i les seves branques cauen cap aquí baix. Cada full d'aquest arbre és un himne sacre i qui els coneix, coneix els vedes.

2. Les seves branques s'estenen en el cel i reben l'alè de vida de les forces de la natura. Els seus rovells són els plaers sensuals. I les seves arrels s'allargassen introduint-se en el món dels humans que són atrets donat el seu egoisme.

3. Els homes no entenen la canviant natura d'aquest arbre, ni saben on comença ni on acaba, ni on són les seves arrels. Però el savi de clara visió, utilitzant amb força l'espasa de la temperança, talla aquest arbre de profundes arrels, prenent el camí d'aquells que no retornen.

4. Tan sols un home així pot dir: «cerco refugi en l'etern esperit, de qui va sorgir la creació al principi dels temps».

5. L'home humil, dotat de visió espiritual, lliure de tota il·lusió i de l'esclavitud als objectes d'aferrament, submergeix l'ànima en el seu esperit interior, erradicant, així, tot desig egoista i, transcendint la dualitat produïda pels oposats: calor-fred, plaer-dolor, bo-dolent.
Abastarà, en veritat, la llar eterna.

6. Allí no brilla la llum del sol, ni la claror de la lluna, ni tan sols la flama del foc, ni cap altra llum coneguda, doncs, només hi trobareu la radiació de la meva glòria. Els que arriben a la meva llar, ja no retornen mai més.

7. Una guspira que emana del meu etern esperit, és un ànima que pren vida en aquest món, generant al voltant del seu centre, els cinc sentits i la ment, tenint com suport, aquest cos material.

8. Aquests elements apareixen quan l'amo del cos es manifesta. I se'ls enduu, de la mateixa manera, quan l'abandona i transmigra, tal com fa el vent quan recull i escampa l'aroma de les plantes aromàtiques.

9. Mitjançant la ment i els sentits -vista, oïda, tacte, olfacte i gust-, l'amo del cos observa el món i gaudeix de consciència.

10. Els que viuen en la confusió, enganyats per la il·lusió del món, no poden veure que l'amo del cos resideix en ells i que, gràcies al seu poder, gaudeix de vida fins que se'n va. Però, aquest fet, només el veuen els savis.

11. Aquells que practiquen meditació i treballen amb determinació, comproven com Ell és viu en el seus cossos. Els que s'esforcen, però no tenen el cor net ni tenen el coneixement, no arriben a veure-ho.

12. Has de saber, oh Arjona, que jo sóc la meravellosa llum que el sol escampa per l'univers, la llum tènue de la lluna, i el brillant resplendor del foc.

13. Jo sóc la base de totes les coses d'aquesta terra i qui reparteix amor, arreu. Sóc la fragància i el sabor del nèctar diví.

14. Jo sóc la força vital que roman en tots els éssers que respiren i, en unió al fluxe continu de l'alé que entra i surt, consumeixo els quatre tipus d'aliments.

15. Estic en el cor de tot el que existeix. Duc la saviesa i la memòria i l'esborro. Sóc el coneixedor i la coneixença dels vedes. De mi va rajar la saviesa continguda en ells i sóc la fita a la que apunten.

16. En aquest món hi ha dos principis fonamentals: tot allò que és caducer i tot allò que roman eternament. Allò que canvia i desapareix és la creació i el que roman i no canvia i és l'immutable.

17. Però hi ha un principi més al qual s'anomena suprem esperit o energía i que és el més elevat. Ho penetra tot i manté amb vida l'univers sencer.

18. En aquest món i en els vedes se'm coneix com suprem esperit o energia i estic més enllà del que és caducer i, fins i tot, del que és immutable.

19. Qui coneix la veritat i em veu com energia suprema, amb la seva clara visió, ja ha vist tot el que s'havia de veure i m'adora i m'estima amb tot el seu cor.

20. Oh Arjona! T'he rebel·lat la més secreta de les doctrines. Aquell que rep aquest coneixement, s'il·lumina i realitza la seva fita en aquest món.

Capítol 16: el diví i el demoníac

Krishna:

1. Coratge, cor net, meditació constant i la companyia de les nobles persones, generositat, domini d'un mateix, veneració, austeritat i perseverancia.

2. Bondat, sinceritat, renùncia, equanimitat, serenitat, simpatia envers tots els éssers (sense reparar en les seves debilitats), desaferrament, amabilitat, humiltat i fermesa.

3. Energia, fortalesa, magnanimitat, puresa, modèstia i bona voluntat: aquestes son les qualitats de qui ha pres i avança pel cami espiritual.

4. Hipocresia, insolència, arrogància, ira, despotisme i ignorància: aquestes son les qualitats de l'home que viu a l'infern.

5. Les virtuts espirituals que he esmentat, al principi, porten a la alliberació i, per contra, les debilitats que he esmentat després, esclavitzen l'ànima. Però no et preocupis, oh Arjuna, doncs tu ja has iniciat el camí espiritual i et dirigeixes cap el cel.

6. En aquest món hi ha dos tipus de naturalesa: la demoníaca i la divina. Anteriorment, t'he parlat de la naturalesa divina i, ara, et parlaré de la demoníaca.

7. L'home de naturalesa demoníaca, com no té principis, ignora el que es correcte fer i el que no. El seu cor és ple d'impureses, la seva conducta és irreverent i menteix de manera sistemàtica.

8. Diu coses com: «en aquest món no existeix la veritat, ni la moral, ni Déu». La causa del naixement no és més que el fruit de la voluptuositat sexual dels humans: no hi ha llei que regeixi la creació.

9. Desenes d'insaciables i incontenibles desitjos torturen la seva anima, plena d'hipocresia, arrogància i indolència. S'aferra fermament a les seves confuses idees i segueix amb paxoca el camí de la maldat.

10. A causa d'això, la por i les preocupacions acompanyen fins el dia de la seva mort als homes d'aquest tipus. La seva única meta és gaudir dels plaers sensuals ja que -donada la seva estreta visió-, estan convençuts que és l'únic que hi ha.

11. Aclaparats per centenars de desitjos i vanes esperances, s'esforcen a acumular riqueses i béns. Viuen amb l'únic objectiu de satisfer els seus desitjos egoïstes i l'odi i la luxúria es converteixen en el seu refugi.

12. Això és el que he aconseguit avui -diuen-, i amb això podré satisfer tal desitg. Això és el que tinc ara, però vull tenir més.

13. He derrotat a tal enemic -pensen-, i a d'altres també derrotaré. Sóc un home poderós i gaudeixo de tot el que desitjo: tinc èxit, poder i felicitat.

14. Sóc ric i he nascut en una familia noble -diuen-, qui es pot comparar a mi? Amb els meus diners pagaré les cerimonies religioses que em faran feliç i viuré content. En canvi, els altres viuen en l'ignorància.

15. Plens de pensaments impurs, es perden i queden atrapats en les xarxes de l'il·lusió. S'entreguen completament als plaers dels sentits i en són esclaus, caient, així, en els més baixos inferns.

16. Inflats en la seva vanaglòria i amb el judici alterat pel poder, l'orgull i la riquesa, ofereixen sacrificis amb ostentació i hipocresia, doncs ja no creuen en la llei divina.

17. Violents, irats, lascius i sumits en la més insolent arrogància, aquets homes malvats em rebutgen dins seu i en els altres.

18. Aquests éssers dolents, cruels i plens d'odi, romanen en el pla més baix. En el etern cicle de les reencarnacions, els condemno a la destrucció, inexorablement.

19. Reencarnant-los en formes de vida inferior, vida rere vida romanen en la obscuritat i son incapaços d'arribar a mi. Al contrari, segueixen pel camí descendent de l'infern.

20. Tres son les portes que condemnen l'ànima a la foscor i la mort i condueixen a l'infern: la ira, la luxúria i la cobdicia. L'ésser ha d'evitar qualsevol de les tres.

21. Quan un home s'allunya d'aquestes tres portes que condueixen l'ànima a l'obscuritat, comença a bastir la seva pròpia salvació, prenent així el camí suprem.

22. Però l'home irreflexiu que rebutja les paraules de saviesa i segueix l'impuls del desig, mai trobarà el camí suprem ni la joia interior i molt menys la perfecció.

23. Deixa que la saviesa i les escriptures sagrades guïin la teva conducta, pel que fa al que és correcte i el que no ho és. Llegeix les santes escriptures i viu la vida harmònicament, tot fent el bé.

Capítol 17: les tres classes de fe

Arjona:

1. Digue'm, oh Krishna: Quina és la qualitat d'aquells que no segueixen els preceptes de les sagrades escriptures, però realitzen les ofrenes amb sincera i fervorosa actitut? Quina qualitat els caracteritza: sattva, rajas o tamas?

Krishna:

2. Entre els mortals hi ha tres classes de fe que depènen de la seva natura interior: de llum, de foc o d'obscuritat. Ara t'ho explicaré:

3. La fe que professa cada persona està en armonia amb la seva natura interior. Aquest tipus de fe, fa a la persona. Segons la seva fe, així és la persona.

4. Els homes en els que predominen les qualitats sattviques, serveixen els deus de la llum. Tanmateix, els que comparteixen qualitats rajassiques, serveixen als deus del poder i la riquesa. I els que són predominantment tamassics, serveixen als esperits de la nit i la foscor, als fantasmes i les forces elementals.

5. A causa d’això, hi ha creguts ostentosos que, motivats pel seu desig de poder i per les seves baixes passions, se sotmeten a grans austeritats que no han estat prescrites en els llibres sagrats i s'allunyen de l'actitut piatosa.

6. Tenen la deria de torturar els seus cossos i les seves energies vitals i, en consequencia, em torturen a mi, donat que habito en ells. Has de saber, oh Arjona, que aquests éssers tenen tendències egocèntriques.

7. Ara et parlaré dels tres tipus d’aliments, dels tres tipus de sacrificis, dels tres tipus d'estats armonics i de les tres formes de fer el bé.

8. Els aliments purs donen salut, equilibri mental, vitalitat i vigor per viure una llarga vida; son saborosos, nutritius i donen armonía física. L'home pur, tansols consumeix aliments purs, es delecta a causa d'aquest fet i el seu cor s'omple de joia.

9. Els homes de qualitat rajasica els agraden els aliments rajasics: picants, agris, salats i calents. Si mes no, tal cosa els produeix molesties, malalties i la sensació de pesantor.

10. Els homes de natura tamassica, ovnubilats per l'ignorancia, senten predilecció pels aliments rancis, passats, secs, en conserva o les restes de dies anteriors. En general, aliments impurs, indignes de ser ofrendats als déus.

11. Un sacrifici es pur quan es fa d'acord amb la llei universal i quan es porta a terme com ofrena als déus. Ho és quan un no cerca cap objectiu ni resultat i es realitza, senzillament, perquè és un "deure". El porten a terme els éssers de natura sattvica.

12. Però, els sacrificis que s'ofereixen per tal d'obtenir béns materials o qualsevol tipus d'avantatge egoista o d'ostentació, són impurs i propis dels homes de tipus rajassic.

13. Aquells sacrificis que van contra les lleis eternes, que s'ofereixen sense fe i de qualsevol manera, amb una manca de respecte per les ensenyances sagrades, sense la recitació dels mantres escaients o l'ofrena dels aliments, és pròpia dels homes de natura tamassica.

14. Veneració envers els déus de la llum i respecte pels nascuts dos cops, els mesres i els savis. Conreant la puresa, la rectitud, la castedat i la bondat. Tots aquests atributs reflexen l'harmonia en els actes de l'home.

15. Trencar el silenci només alhora de donar el satsang, utilitzant paraules nobles, ben mesurades i boniques, que portin pau a l'esperit, tal com passa amb la lectura dels textos sagrats. Això és el que en diem "harmonia de paraula".

16. Calma mental, silenci, autocontrol, tracte amable i puresa de cor: aquests són els atributs d'una ment en harmonia.

17. Aquesta harmonia, -en les seves tres cares-, es pot dir que es pura quan es conserva permanentment, gràcies a una fe inamovible -un cop superat el desig de recompensa-, i amb l'ànima immersa en l'unitat.

18. Si mes no, hi ha hipòcrites que se sotmeten a austeritats i privacions, egoistament, per tal d'obtenir, reputació, fama i notorietat. Aquests actes realitzats amb una aspiració impura, són de natura rajassica i esdevenen inútils.

19. Quan l'autocontrol es confon amb “autotortura” -donada la ment ignorant-, o quan els poders obtinguts s'utilitzen per ferir als altres, aquest “autocontrol” és de natura demoníacco

20. Una almoina és pura quan es dóna amb amor i de tot cor, en el moment correcte i just -a la persona escaient-, amb actitud desaferrada i sense esperar res a canvi. Aquesta és, sens dubte, una almoina de caràcter sattvic.

21. Però, quan es dona almoina amb l’intencio d’obtenir quelcom a canvi, immediatament o en el futur o, senzillament, quan no es dóna de tot cor, sinó de manera interessada, es tracta d'una almoina impura i de caràcter rajassic.

22. Quan es dóna una almoina per fer-se el veure o de manera arrogant i amb vanitat, en el moment inadequat i a una persona que no È de manera correcta, podem afirmar que es tracta d'una almoina lamentable de tipus tamassic.

23. OM, TAT, SAT, totes tres paraules apunten a allò que és etern, l’absolut, Brahma, del qual van sorgir els brahmans, els vedas i els sacrificis.

24. Els devots amants de Brahma, abans d'iniciar les seves tasques i sacrificis, donar generosament o cumplir amb els preceptes que prescriuen les santes escritures, reciten la paraula sagrada “OM”.

25. De la mateixa manera, els cercadors de l'alliberació total, abans de començar les seves tasques, comencen recordant la paraula TAT -durant el compliment dels preceptes o la donació d'almoines-, desaferrats, sempre, del fruït de les seves accions.

26. SAT es la veritat i la bondat. Tota acció veritablement compassiva ens acosta a SAT com a fita genuina i veritable.

27. Tot sacrifici ofert amb fervor i fe, tota almoina o compliment del deure, també són SAT. I el mateix podem dir de tota acció dedicada a brahman amb veneració.

Capítol 18: alliberament mitjançant la devoció

Arjona:

1. oh Krishna! Parla'm de l'essència de la renúncia i de l'essència de la rendició.

Krishna:

2. Renúncia és abstenir-se d'actuar per tal d'evitar l'aferrament al fruit de les mateixes accions. I la renúncia al fruit de les accions és el que anomenem rendició.

3. Alguns, que pensen que les accions són un entrebanc per la vida contemplativa, recomanen la renúncia a l'acció. D'altres, creuen que no s'hauria de renunciar al cultiu interior mitjançant la caritat, les bones accions i l'autodisciplina.

4. Però ara, oh Arjona, escolta amb atenció, doncs et diré la veritat pel que fa a la rendició mitjançant les accions. La rendició, oh tu! el millor dels homes, pot ser de tres classes:

5. El servei desinteressat, els donatius i l'autodisciplina. Aquesta actitut mai hauria d'abandonar-se. Al contrari, s'ha de perseverar continuament, doncs son mitjàns de purificació.

6. Però, fins i tot aquestes accions, oh Arjona, han de realitzar-se amb la mateixa energia que si fossin ofrenes directes, dedicades al senyor. Sense esperar res a canvi. Aquesta es la meva ferma determinació al respecte.

7. No fora bo que abandonis i deixis inacabada la tasca, que t'ha estat encomanada i que es el teu deure fer, com a servei a mi. Tal renúncia a l'acció seria un engany de la teva ignorància.

8. N'hi ha que abandonen el seu servei per por al dolor físic, pensant interiorment, "això és desagradable". Tal renúncia a l'acció no reporta cap benefici i és un acte impur de caràcter rajasic.

9. Però, oh Arjona, qui pensa: “aquest és el meu servei” i m'adora realitzant aquelles accions que són el seu deure, sense esperar cap recompensa ni satisfacció, en veritat, les seves accions són pures i la pau roman en el seu corco

10. Aquest tipus d'home té la visió clara i no té dubtes a l'hora de sacrificar-se, doncs així es purifica i la pau roman en ell. No veu diferències entre el que és agradable o desagradable, doncs el servei és una font de joia per ell.

11. Però, pels homes que viuen en aquest món físic és impossible renunciar, totalment, a l'acció. Si mes no, qui és capaç de renunciar al fruit de les seves accions, ja és un renunciant.

12. Qui realitza les seves accions de manera egoista, cercant el guany, en el moment escaient, obtindrà el resultat en forma de dolor, plaer o les dues coses alhora, però qui actua desaferradament, renunciant a la recompensa, acumula riqueses eternament.

13. Ara vull que coneixis, Oh Arjona! les cinc causes més importants de tota acció, les quals intervenen, necessàriament, en qualsevol acte (tal com ho explica la saviesa Sankya).

14. Són les següents: el cos, la ment, la percepció, la voluntat i el designi diví.

15. Qualsevol acció que l'home realitza, sigui bona o dolenta té, com a fonament, aquestes cinc causes.

16. Qui, per manca de consciència o sense discriminar, comet l’error de creure que les seves accions no provenen de la seva natura interior, sinó que tenen altres causes, té la visió enfosquida i, sens dubte, no pot veure la veritat.

17. Qui és lliure de tot egoisme i la seva ment només fa el bé, malgrat que neutralitzés tots els enemics, quedaria lliure de tal cosa, donat no seria ell qui realitza l’acció, sinó que es utilitzat per tal que l’acció es realitzi.

18. Mentre l’acció roman en estat latent, tan sols hi ha un coneixedor, un coneixement i el que és conegut. Però quan de la idea es passa a l’acció i aquesta es realitza, només hi ha un executor, l’acció i el que es executat.

19. El coneixament, l’executor i el que és executat tenen -segons la ciència de les gunes-, tres qualitats que ara t’explicaré.

20. Un cop copsat el coneixement que totes les coses comparteixen la mateixa essència, un pot veure l’infinit en totes elles. En aquest punt, es pot afirmar que s'ha obtingut el coneixement pur.

21. Però, l’ignorant, veu totes les coses diverses, separades pels seus límits diferenciadors. Aquesta comprensió de les coses és impegoistament, considera que quelcom és el més important i ho prefereix, escull i diferència de la resta -de la unitat diversa-, aquest home viu en l’obscuritat, enganyat per l’il·lusió i l'ignorància.

22. La realització d’una accio desaferrada i altruista, des d’un estat de pau interior i lliure de l’esclavitut de l’ego, amb constància i determinació, indiferent a la derrota o la victòria, conservant sempre la pau interior, és un síntoma de que, qui així actúa, té una natura sattvica i pura.

23. Però, l’home que és esclau de les seves baixes passions i actúa egoistament, amb ambició, agresivitat i vici, estimulat tansols pel plaer i el dolor, aquest home comparteix la natura impura de tipus rajas.

24. I l’home sense disciplina i groller, orgullós i hipòcrita, brut i maliciós, indolent i irresponsable, poc hàbil en els seus moviments i morós en les seves cites; La natura d’un home així està impregnada de l’obscuritat i la ignorància de Tamas.

25. L'home lliure d'aferrament i d'egoisme, fermament arrelat amb determinació i entusiasme, indiferent a l’èxit o el fracas és un home sattvic.

26. L'home apassionat i desitjós d'obtenir els guanys de les seves accions, cruel, voraç, impur, mogut pel plaer i el dolor, aquest home és rajassic.

27. Irregular, sense energia, inflexible, mentider, maliciós, vulgar, mandrós i que abandona, aquest home és tamassic.

28. Escolta ara, oh Arjona, doncs et parlaré de les tres classes de saviesa i les tres classes de concentració, segons l'estat i preponderància de cadascuna de les tres gunes.

29. Hi ha un tipus de saviesa que coneix el que es correcte i el que no ho és, que sap el que està bé i el que no, quan deixar el lloc i quan tornar, que distingeix el que és la por i que és l'audàcia, que és l'esclavitud i que és la alliberació: a tal cosa l'anomenem "saviesa pura" i correspon a la natura satvica.

30. El segon tipus de saviesa és la saviesa impura, que no distingeix entre el que és correcte i el que no ho és, el que es just o injust, el que s'ha de fer i el que no. Aquest tipus de saviesa correspon al tipus rajassic.

31. La tercera és la saviesa que ha estat enfosquida per les tenebres de l'oblit i l'ignorancia, de tal manera que s'arriba a considerar el que es incorrecte com correcte i crear coses inexistents amb la ment, considerant-les reals.

32. Quan es medita en el ioga de l'etern coneixement, el pensament i l'alè vital estàn en armonia, aportant, en conseqüència, pau interior i concentració: aquesta és una concentració pura.

33. Pero, la concentració que es produeix quan perseguim un desig egoista que cerca un premi o l'obtenció d'algun objectiu, ens aferra a les riqueses, als plaers i, fins i tot, a les cerimònies religioses, quan cerquem en elles la realització d'algun desig personal. Aquest tipus de concentració és impura i produeix passió.

34. I, aquesta mateixa concentració és la que manté a qui no té enteniment, en la inèrcia de la seva mandra, la seva por, la seva autocompassio, la seva depressió i els seus mals hàbits i vicis incontrolables.

35. Escolta, oh Arjona!, que et parlaré de les tres classes de plaer. El plaer que s'obté del fet de seguir el camí de la veritat es el que destrueix, definitivament, el nostre patiment i amargors.

36. El que, en principi, ens sembla el calze del patiment, a la llarga, es converteix en el vi de la immortalitat. I a tal cosa se li en diu plaer pur. És la joia que s'obté quan s'assoleix una visió clara.

37. Per contra, el plaer que s'obté gràcies a la voracitat envers les passions, és impur. Perquè, tot i que, al principi, el seu sabor es com el d'un licor dolç, el sabor final és com el d'un beuratge verinós. Talment il·lusori és el plaer que

s’obté de la relació entre els sentits i els objectes que desperten el nostre desig sensual.

38. I la tercera classe de plaer és aquell que, a mes de ser fals des del principi fins el final, ens priva de satisfacció i augmenta el nostre desig, convertint-se en un parany. El desig per aquest tipus de plaer, sorgeix de l'abulia i la tanoqueria, la depressió i la mandra: aquest tipus de plaer és típic de la qualitat tenebrosa de Tamas.

39. En el cel i la terra no hi ha res que estigui lliure de l'influencia d'aquestes tres qualits de la natura: les gunes.

40. Els treballs que realitzen els Brahmans, els Kshatryas, els Vaishyas i els Sudras, són peculiars i específics, en cadascuna d'aquestes tres castes, i depènen de la preponderància de les tres forces de la natura, junt amb la condició karmica del seu neixament.

41. Les accions que realitza un Brahman tenen per objectiu abastar la pau interior. Aquestes accions són: domini sobre un mateix, puresa i austeritat, rectitud i mansa acceptació. Meditació, coneixement i fe.

42. L’héroïsme, l’audàcia, la fermesa, la resistència i el coratge en la batalla. La generositat i la capacitat de lideratge són les qualitats que desenvolupa un Kshatrya durant la seva vida, d'accord amb la seva naturalesa.

43. Tanmateix, l'agricultura, la cria d'animals i el comerç, caracteritzen el tipus de treball que duu a terme un Vaishya donada la seva condició karmica natural. I les tasques i el servei domèstic, en general, és el condicionament karmic que fa que un pertanyi a la casta dels Sudras.

44. Independentment de la seva condició karmica, l'home que realitza la seva tasca amb joia, de ben segur que abastarà la perfecció. Ara t’explicaré com un home aconsegueix Yu estimar la seva feina, abastant, per aquesta vía, la perfecció.

45. La perfecció està a l'abast de l'home que realitza la seva feina com un acte d’adoració a la divinitat, de la qual van sorgir totes les coses, i a les quals preserva, doncs tot ho penetra.

46. És millor realitzar la tasca personal, per molt humil que sigui, qu'envejar la tasca d'un altre, per més important que sembli ser: “la divinitat ajuda a qui s'ajuda a si mateix”. Un home que realitza la seva tasca, sigui quin sigui el seu karma, res se li pot reprovar.

47. Un home mai hauria d’abandonar la seva tasca, malgrat que no pugui realitzar-la totalment o a la perfecció. En tota obra humana sempre hi haurà imperfeccions, de la mateixa manera que el fum sempre acompanya al foc.

48. Quan un home, gràcies al coneixement, s'ha alliberat de tota ignorància, lliure de qualsevol lligam i havent transcendit tot desig, llavors, mitjançant la renúncia, pot abastar un estat suprem que rau més enllà de qualsevol acció terrenal.

49. Ara, t'explicaré com un home abasta la llar de brahman, la claror divina i el més alt estat de contemplació.

50. Quan la raó i la visió són nets i purs i rauen en total concentració, l’ànima retroba l’harmonia i tanca les portes al món dels sons exteriors, recollint també els altres sentits, un cop que la consciència a trascendit tota passió i odi.

51. L"home, tot sol, sentat en silenci sota un arbre, sumergeix la seva consciència en la meditació i la contemplació, procurant tenir cura de la seva salut i sense menjar massa, aturant la seva ment i paraules, amb el cos relaxat, i amb la ferma determinació de trascendir tota temptació i desig.

52. Lliure d'egoisme, violència, orgull, concupiscencia, ira i ambició, trascendit l'ego, la personalitat i el sentiment de “això és meu”, l'home escala les més altes fites i es fa mereixedor de la unió amb Brahmán o la totalitat.

53. Un cop fós en la totalitat, la seva ànima descansa en la pau interior, més enllà del dolor i el desig. Llavors, estima a tots els éssers de la creació per igual, doncs, donada la seva devoció, jo l'omplo d'un amor incessant.

54. Per l'amor ell ha pogut conèixer-me: Qui sóc jo? Què soc jo? I un cop ha obtingut el coneixament, ja té oberta la porta de tornada al meu ésser.

55. No importa el seu karma o el tipus de treball que realitza, amb seguretat, pot cercar refugi en mi. D'aquesta manera, per la meva gràcia, pot abastar la llar de l'eterna joia.

56. Ofereix-me, de tot cor, totes les teves accions i consideram el darrer dipositari del teu amor, la teva única fita. Descansa la teva ment en el refugi de la meditació i entregam la teva vida.

57. Si m'entregues la teva vida, gràcies a mi, romandras lliure de tots els perills d'aquesta existència, de la mateixa manera que un Lotus flota sobre les aigües contaminades. Però si no t'entregues a mi, creient que tu sol ets capaç de tot i actues menyspreant la meva guia, t'asseguro que perderás irremisiblement.

58. Si empès pel teu egoisme i la teva por, renuncies a la teva lluita vital, inútil serà, doncs, d'alguna manera o altre, la natura t'obligarà a lluitar.

59. Com que el teu karma és influït per les accions de la teva vida anterior, vulguis o no, hauràs de lluitar, malgrat els teus bons sentiments i el miratge de les il·lusions.

60. Oh Arjona! La divinitat rau en el cor de tots els éssers i en el teu també. Aquest meravellós poder mou totes les coses com si fossin titelles i les fa voltar en la roda del temps.

61. Oh, victoriós guerrer! Vés cap a ell i ofereix-li la vida sencera, si vols trobar la salvació. Per la seva gràcia, abastaras la pau suprema, i tornaràs, així, a la teva llar eterna.

62. T'he desvelat la saviesa de la llum espiritual i, també, el secret més elevat de tots els misteris ocults: el coneixement. Medita-ho, submergint-te en el més profund silenci i, arrelat en aquest estat, actua amb total llibertat.

63. Escolta: la meva paraula suprema és el més alt secret del silenci. I com que t'estimo, et parlaré ara de la salvació.

64. Entregam la teva ment i el teu cor. Dedica'm les teves ofrenes i adora'm; Si fas això, t'asseguro que vindràs a mi i serem un, doncs, en veritat, t'estimo.

65. Deixa totes les coses que't lliguen i vine cap a mi, a la recerca de la teva salvació. Jo t'alliberaré de tot aferrament i destruiré el fil que t'uneix al karma creat per les teves accions. Ja no hi ha res a temer.

66. Mai s'han de revelar aquests secrets a algú que no té el cor obert o que no segueix una autodisciplina o que no sap escoltar i tan sols vol discutir.

67. Però, aquell que -unit a mi pels estrets llaços de la devoció i de l'amor-, li parli d'aquesta doctrina a tots aquells que cerquen l'amor i la veritat, aquest, en veritat, ve a mi.

68. Doncs aquest és el servei més elevat que un home pot fer per mi. De tots els éssers humans que hi ha a la terra, aquests són els homes que més estimo.

69. La contemplació de la llum interior, mitjançant la visió clara espiritual, es l'acte d'adoració de qui parla de mi en discursos inspirats, fruit de la meditació. Ho afirmo amb rotunditat.

70. I, qui tan sols escolta amb una gran fe, netejant així el seu cor de tot dubte i desconfiança, s'allibera, també, del seu patiment i abasta l'estat de joia que pertany als éssers que actúen amb rectitud.

71. Oh Arjona! Has escoltat amb atenció i silenci interior les meves paraules? S'ha esvaït la il·lusió causada per la teva ignorància, iluminada per la claror del teu esperit?

Arjona:

72. Gràcies a tu he descobert la meva llum interior i he dissipat la meva ignorància, alliberant-me de l'angoixa que produïa en mi viure en la il.lusió. En la meva ment ja no hi ha cap dubte y la meva fe en tu és ben ferma. Ara puc dir: "que es faci la teva voluntat!"

Sanjaya:

73. Aquestes foren les sublims paraules que vaig escoltar pronunciar al senyor dels senyors, i que foren dirigides a Arjona, en el diàleg que ambdós van mantenir. Confesso que, en escoltar-les, van robar el meu cor i, meravellat, vaig experimentar un continu èxtasi.

74. Mitjançant un do especial, concedit per Viasa, he pogut escoltar la revelació del silenci secret. He estat testimoni dels misteris del ioga, tal com foren ensenyats per Krishna, el mestre manifestat.
75. Oh, gran rey! Encara recordo els mots sagrats que foren dits en la conversa entre Krishna i Arjona, i la meva ànima experimenta una joia incontenible.
76. I encara recordo, i sempre recordaré, la immaculada visió del déu dels déus, desbordant la meva ànima, un i mil cops.
77. Sigui on sigui, que es trobi Krishna, la darrera fita del ioga i, allà on es trobi Arjona, el mestre de l'arc, allà regna la bellesa i la victòria,
i la joia que s'experimenta, un cop abastades totes les virtuts. Tan gran és la meva fe.

Traduït al català per:

Albert Durall Moysset

Barcelona - Chiang Rai – Ubud – Chiang Mai

Albert Durall (Nilanan Das, Cesc Lluna, Nil Durall, Jud, Harry Lum, Kenil Dury, Nil Rampa, Judinesky, Nilson Mandala, L'esclau de la Monsina, esclau del dharma, etc.) va començar a fer exposicions de pintura a Barcelona i rodalia als 22 anys i, més endavant va concentrar-se en la composició musical. Darrerament, s'ha posat a traduir textos budistes i hindús i escriure novel·les de ficció, molt didàctiques i plenes d'humor.

L'autor és un rodamón sense família ni llar i, gràcies a aquest fet, està obrint els ulls... No és un privilegi?

Ep! obre els ulls!

L'autor us fa saber que el seu millor mestre espiritual fou en Claudio Naranjo i, el més estimat i bonic, la seva gossa «Xouminú».

N. registre Safecreative.org: 1368718836676
Data: 5 de Març de 2018 19:39 UTC Tots els drets reservats

Traduït a Catalònia, Tailàndia i Bali